

Conferință de presă

Raport anual 2017

Iunie 2018

Mugur Isărescu
Guvernator

Raportul anual: principalul instrument de asumare a responsabilității instituționale a BNR

- Conform prevederilor Legii nr. 312/2004 privind Statutul BNR, art. 35, alin. (4)

Guvernatorul prezintă Parlamentului, în numele Consiliului de administrație, până la data de 30 iunie a anului următor, Raportul anual al Băncii Naționale a României – care cuprinde activitățile Băncii Naționale a României, situațiile financiare anuale și raportul de audit – pentru a fi dezbatut, fără a fi supus votului, în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului.

- În raport este prezentat detaliat modul în care a acționat banca centrală pentru îndeplinirea atribuțiilor statutare
- Raportul anual 2017 a fost transmis Parlamentului, Președintelui, Guvernului și ministerelor și instituțiilor publice cu atribuții în domeniul economic și finanțiar în data de 27 iunie 2018 ...
- ... și va fi disponibil publicului pe website-ul BNR la încheierea conferinței de presă

Relația BNR cu Parlamentul României

- ❑ Între Parlamentul României și Banca Națională a României se desfășoară un dialog permanent, care constă, în principal, în:
 - ✓ Elaborarea și prezentarea punctelor de vedere ale BNR asupra unor proiecte de acte normative care privesc domeniile în care aceasta are atribuții
 - ✓ Participarea la discuțiile ale comisiilor de specialitate pe tematici din sfera de activitate a BNR
 - ✓ Transmiterea către președinții celor două Camere ale Parlamentului și către comisiile de specialitate – pe lângă Raportul anual (obligație statutară) – a Raportului asupra inflației și a Raportului asupra stabilității financiare
 - ✓ Formularea răspunsurilor la interpelări punctuale adresate de senatori sau deputați
- ❑ În situații economice și financiare deosebite, BNR prezintă Parlamentului opinii și poziții fundamentate în vederea soluționării adevărate a problemelor în cauză

Relația BNR cu Guvernul și cu alte autorități ale statului

- ❑ Participarea la Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială, constituit în 2017
 - ✓ Structură de cooperare interinstituțională din care fac parte reprezentanți ai BNR, ai Autorității de Supraveghere Financiară și ai Guvernului și care contribuie la menținerea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacitatei sistemului finanțier de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice
- ❑ Cooperare permanentă cu Guvernul României, pe multiple dimensiuni, în principal:
 - ✓ Cooperare în cadrul instituțiilor finanțare internaționale (FMI, Banca Mondială)
 - ✓ Participarea la ședințele Comisiei de planificare a fluxurilor finanțare ale Trezoreriei statului și realizarea zilnică a operațiunilor Trezoreriei statului
 - ✓ Cooperare cu Ministerul Finanțelor Publice în procesul de emisiune de obligațiuni pe piețele internaționale de capital
- ❑ Participare la Comisia Națională de fundamentare a Planului național de adoptare a monedei euro (înființată în 2018), condusă de primul-ministru și de președintele Academiei Române, în calitate de copreședinți, respectiv de guvernatorul BNR și de un viceprim-ministru, în calitate de vicepreședinți
 - ✓ În BNR funcționează din anul 2010 Comitetul de pregătire a trecerii la euro, care asigură un cadru formalizat de dezbateri, cu rol de suport al deciziilor băncii centrale în procesul de aderare la zona euro
 - ✓ BNR a subliniat în mod repetat importanța elaborării unei foi de parcurs care să prevadă pașii necesari în vederea adoptării cu succes a monedei euro

Cuprinsul Raportului anual 2017

Sinteza Raportului anual

- [Capitolul 1. Contextul internațional și evoluții macroeconomice interne](#)
- [Capitolul 2. Politica monetară a Băncii Naționale a României](#)
- [Capitolul 3. Stabilitatea financiară](#)
- [Capitolul 4. Autorizarea și reglementarea instituțiilor financiare](#)
- [Capitolul 5. Supravegherea prudențială a instituțiilor financiare](#)
- [Capitolul 6. Emisiunea de numerar](#)
- [Capitolul 7. Sisteme de plăti și de decontare](#)
- [Capitolul 8. Administrarea rezervelor internaționale](#)
- [Capitolul 9. Balanța de plăti și poziția investițională internațională a României](#)
- [Capitolul 10. Relații internaționale](#)
- [Capitolul 11. Convergența economiei românești și noul cadru de guvernanță economică în Uniunea Europeană](#)
- [Capitolul 12. Comunicarea externă a Băncii Naționale a României](#)
- [Capitolul 13. Statistică și cercetare economică](#)
- [Capitolul 14. Activitatea juridică a Băncii Naționale a României](#)
- [Capitolul 15. Cadrul instituțional și organizarea Băncii Naționale a României](#)
- [Capitolul 16. Situațiile financiare ale Băncii Naționale a României la 31 decembrie 2017](#)
- [Secțiune statistică](#)

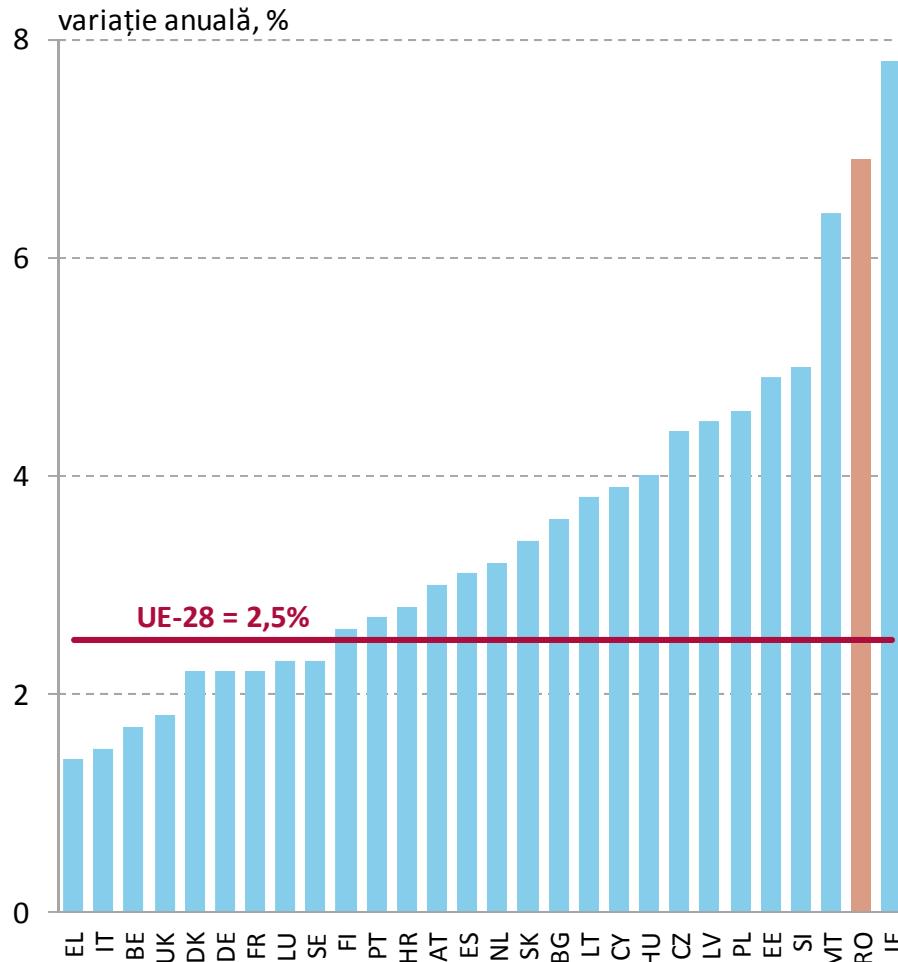
Raportul anual 2017: principalele caracteristici ale contextului macroeconomic și financiar

- Creștere economică situată la nivelul de vârf al perioadei postcriză, în contextul a doi ani consecutivi de stimuli fiscale și de majorare a veniturilor
- Dezechilibru extern în accentuare, pe fondul expansiunii absorbției interne dincolo de potențialul economiei
- Traекторie ascendentă a ratei anuale a inflației, de la valorile negative consemnate în 2015 și 2016 la valori apropiate de limita superioară a intervalului asociat țintei
- Continuarea procesului de normalizare a cadrului operațional al politiciei monetare; ajustarea treptată a conduitei politiciei monetare prin îngustarea corridorului ratelor dobânzilor la facilitățile permanente
- Stabilitate finanțieră robustă a țării, nefiind identificat niciun risc sistemic sever
- Poziție finanțieră solidă a BNR; nivel pozitiv semnificativ al capitalului propriu și rezultat finanțier pozitiv

I. Creșterea economică

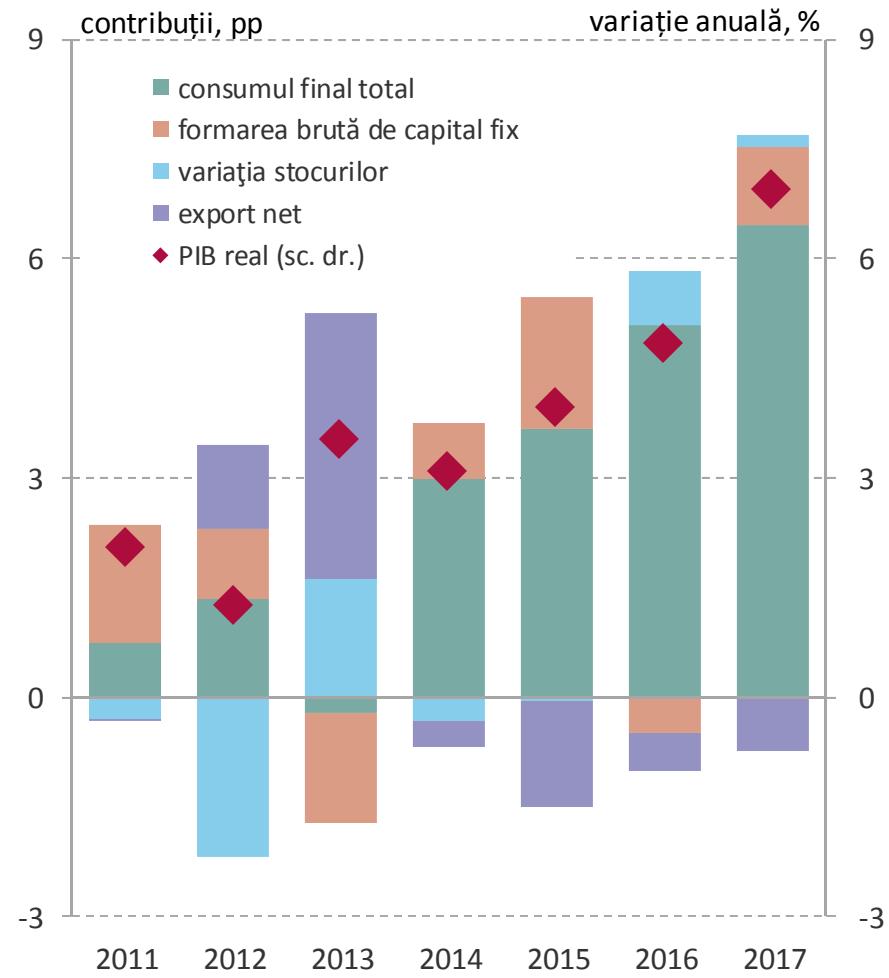
Creșterea economică a României a fost printre cele mai rapide din UE, în principal pe seama cererii de consum

Creșterea economică în statele UE în 2017

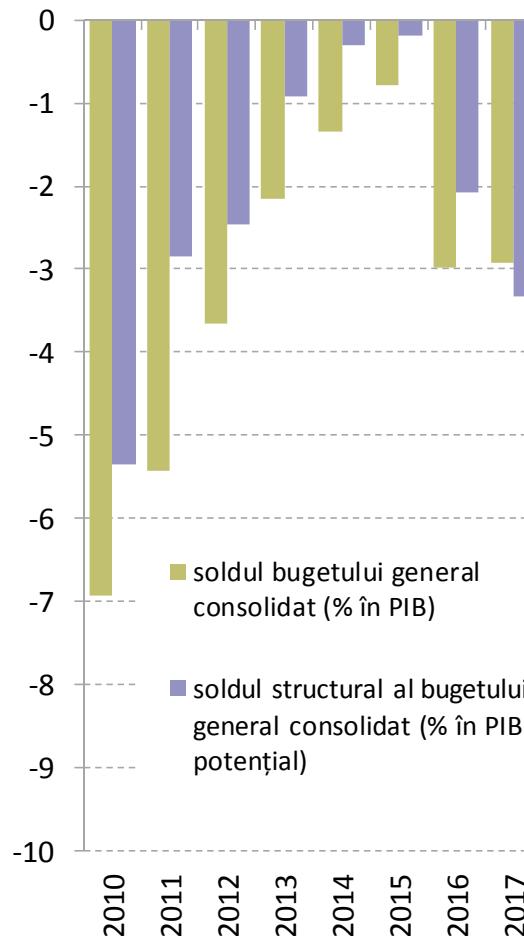
Sursa: Eurostat, INS, calcule BNR

Contribuții la creșterea economică în România

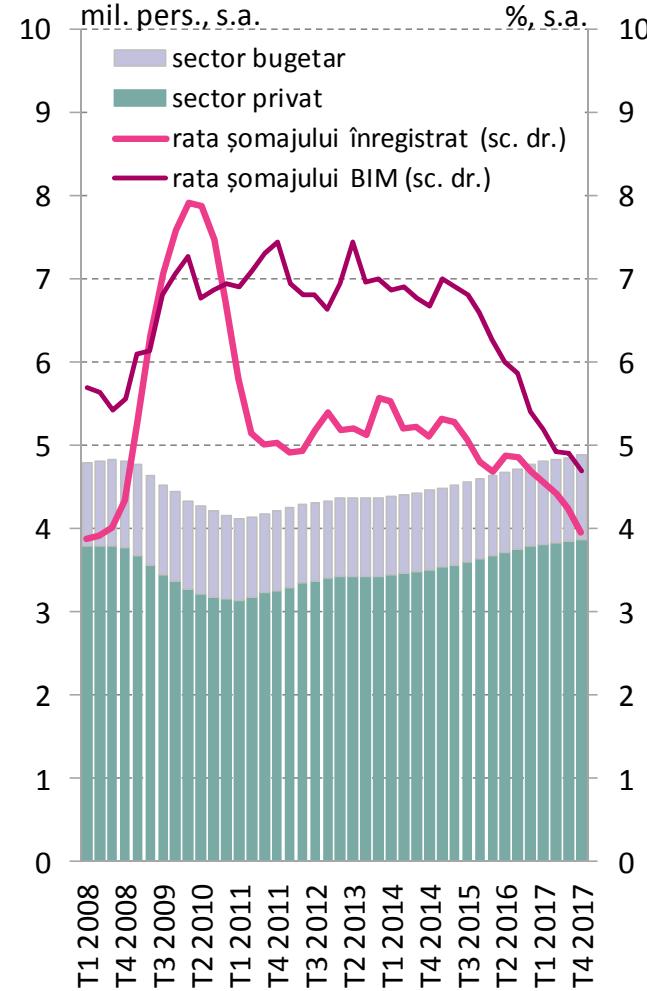

Stimulii fiscale și condițiile favorabile pe piața muncii din perspectiva salariilor și a ocupării au constituit principalii factori de susținere a cererii

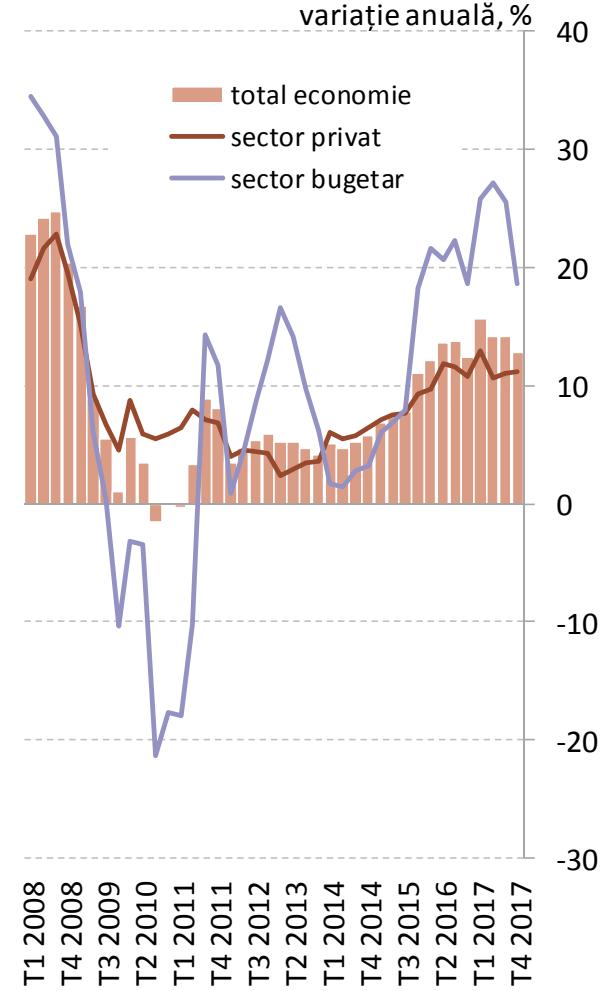
Deficitul bugetului general consolidat

Efectivul salariaților din economie și rata șomajului

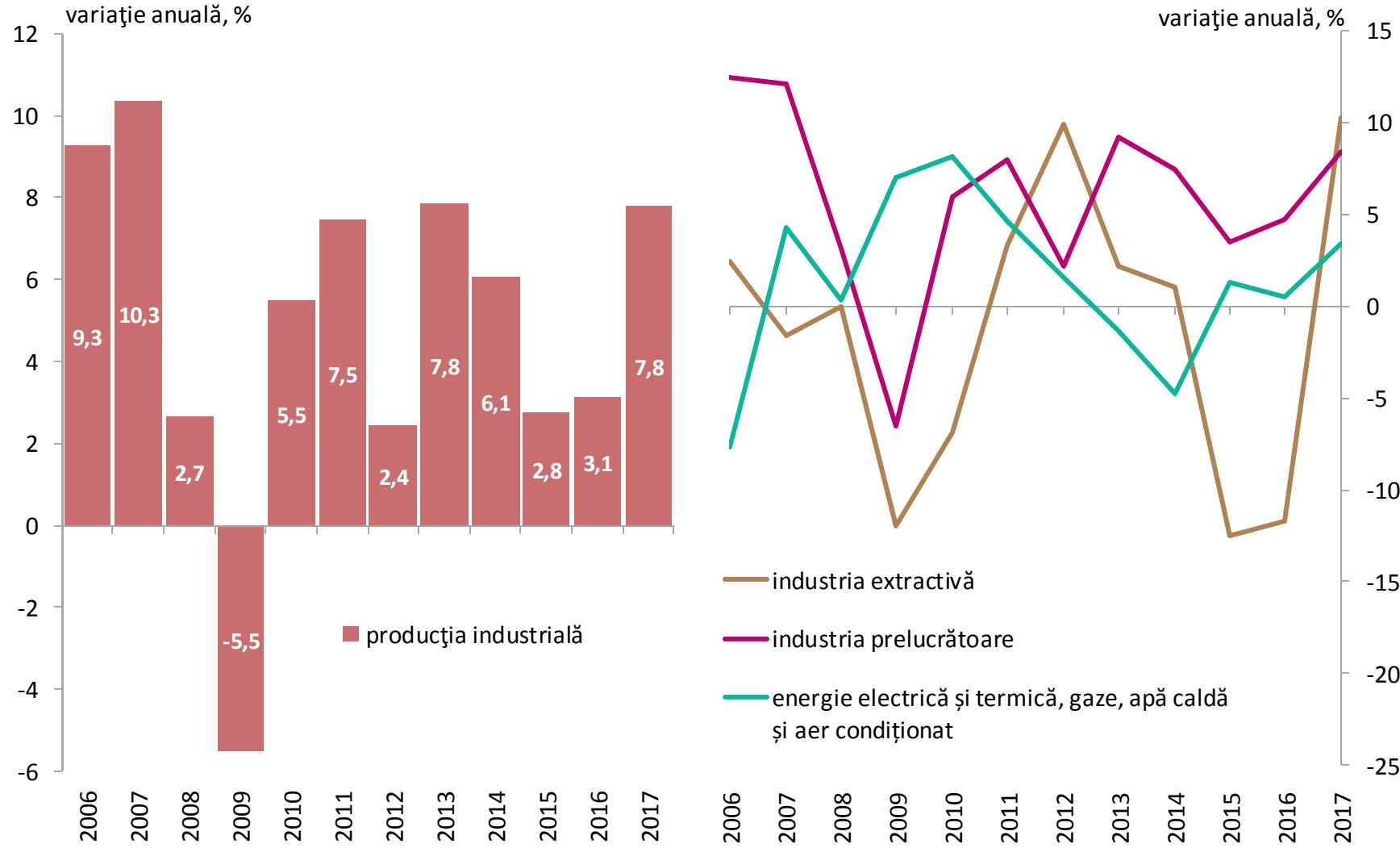

Salariul mediu net

Sursa: AMECO, INS, calcule BNR

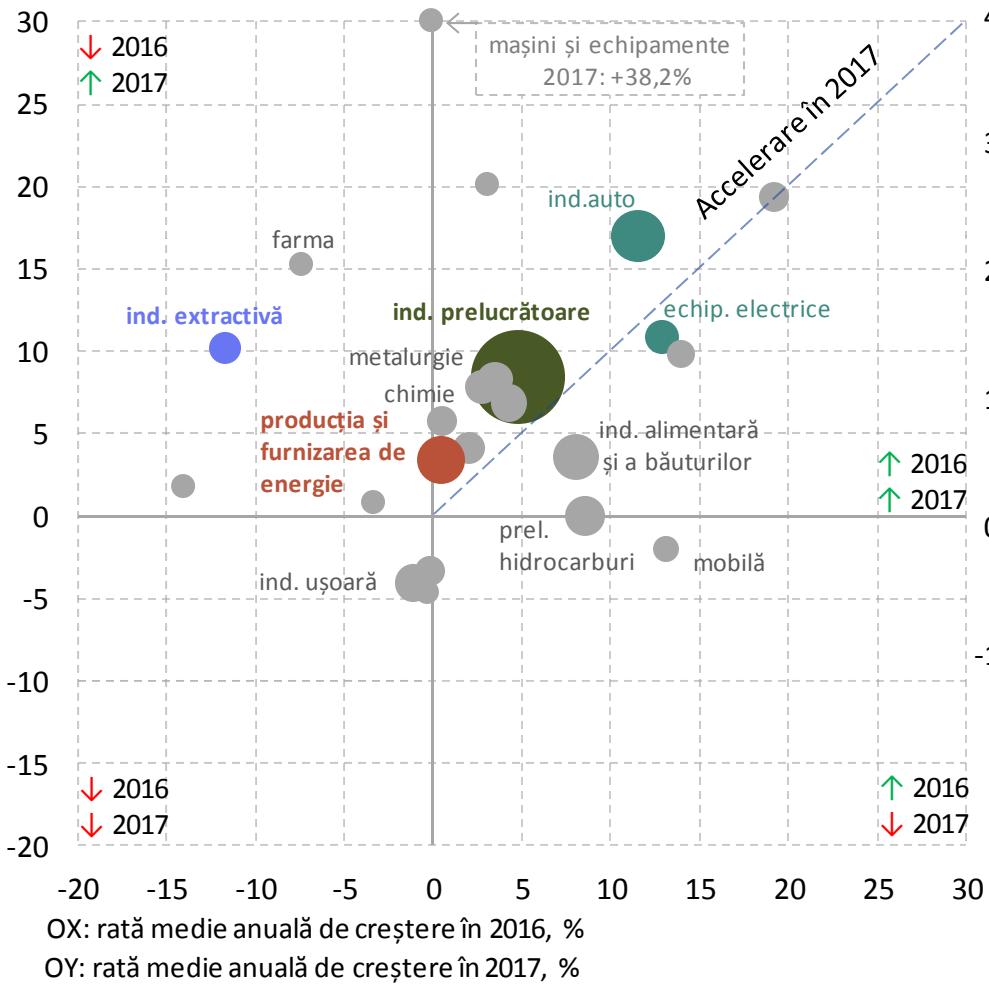
Creștere consistentă a producției industriale ...

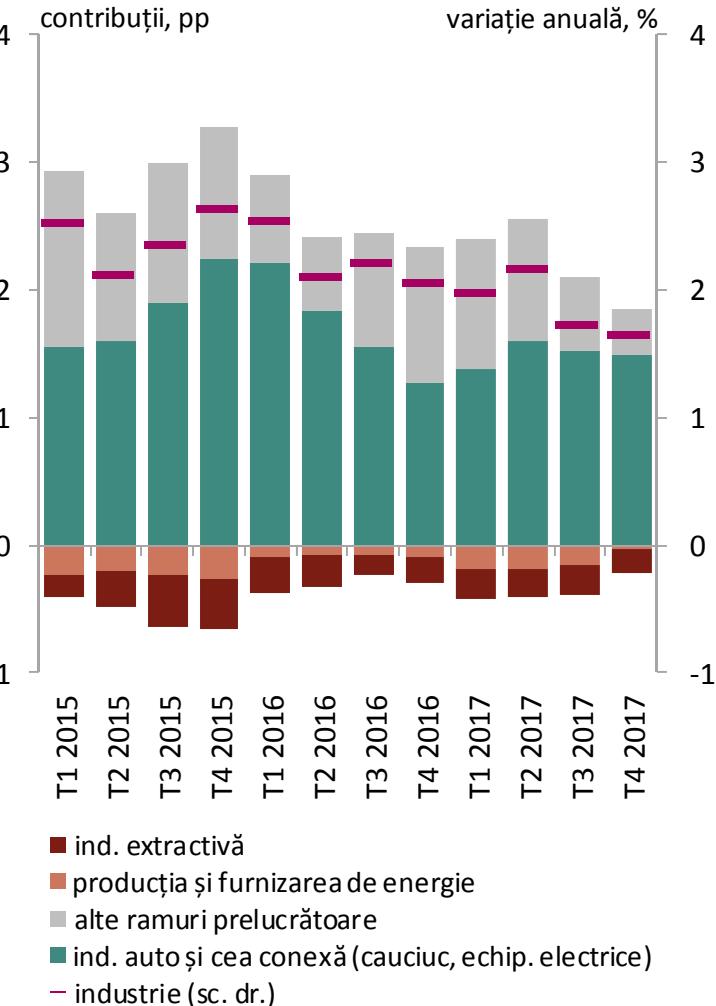
Sursa: INS

... asociată cu precădere sectorului auto

Producția industrială

Numărul de salariați în industrie

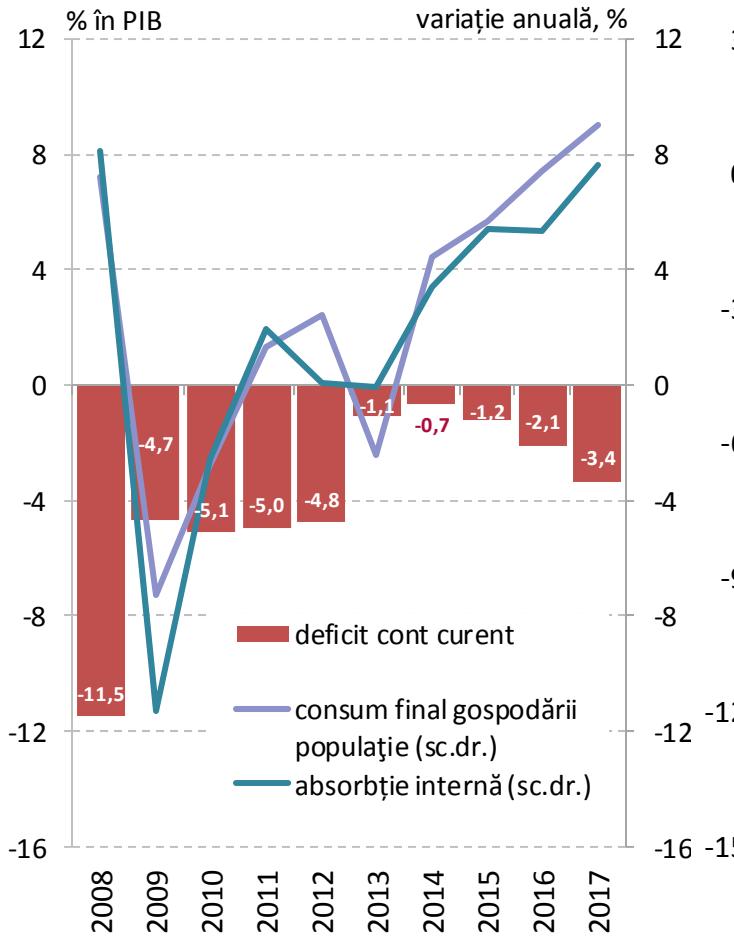

Sursa: INS, calcule BNR

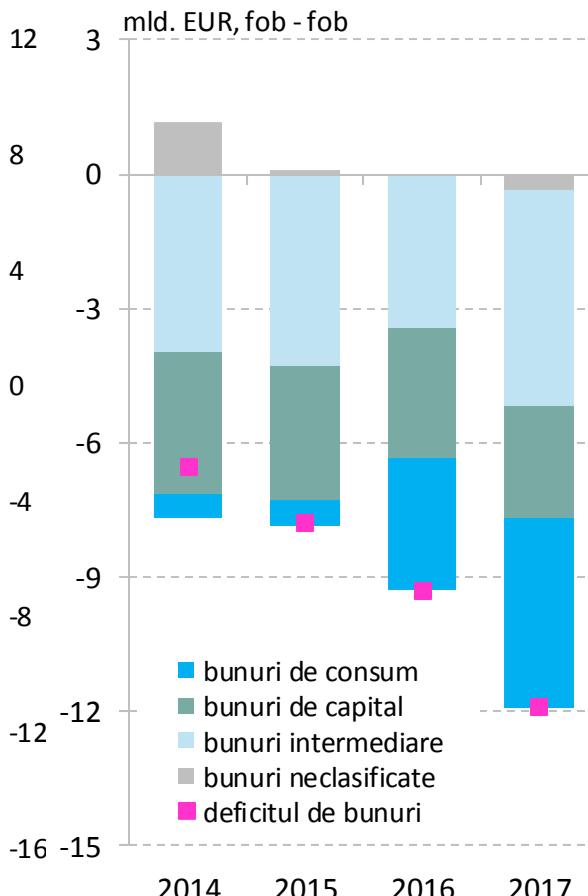
II. Poziția externă

Accentuarea dezechilibrului extern, pe seama expansiunii absorbției interne ...

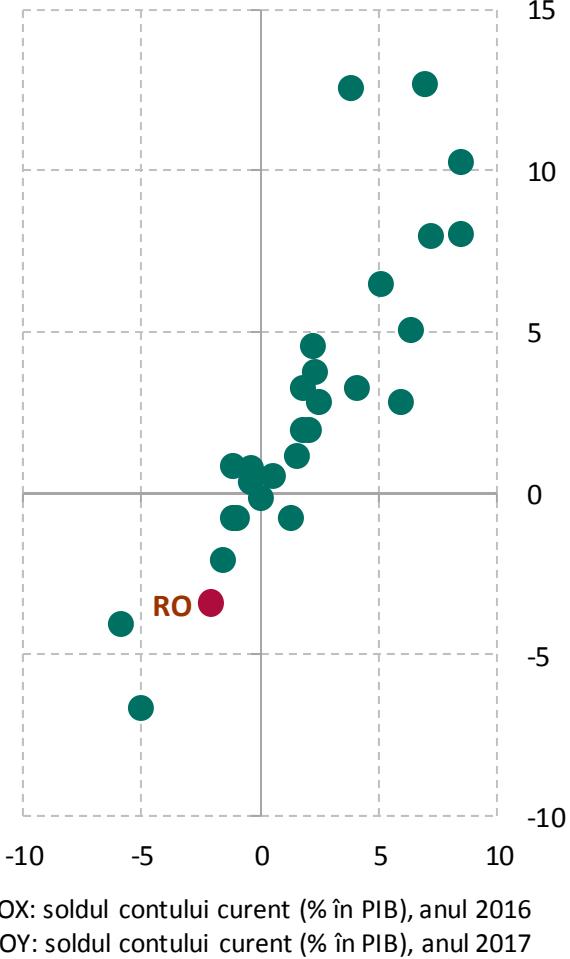
Absorbția internă și echilibrul extern

Balanța bunurilor

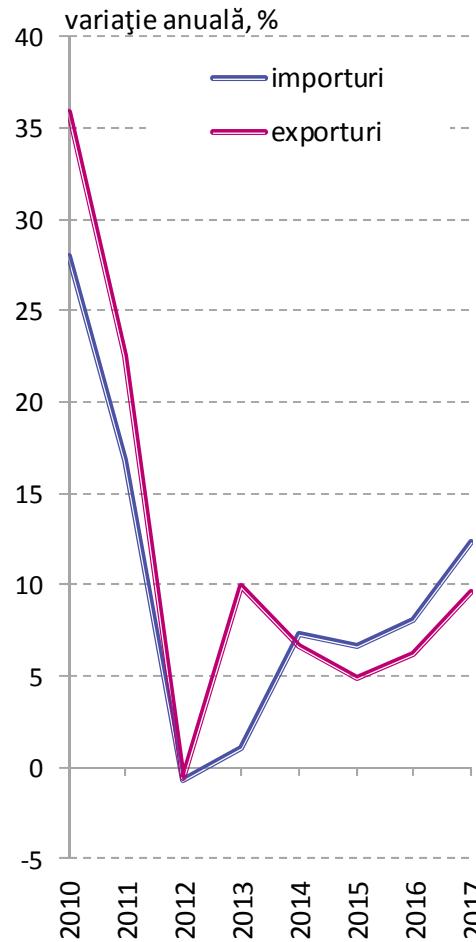
Contul curent în statele UE

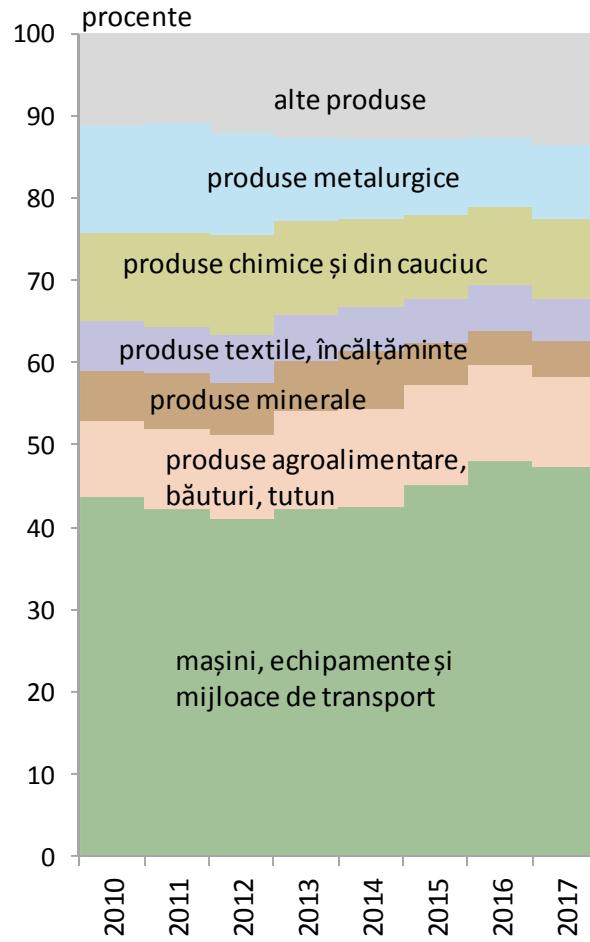
Sursa: INS, Eurostat, BNR, calcule BNR

... cu toate că exporturile de bunuri au continuat să consemneze creșteri robuste

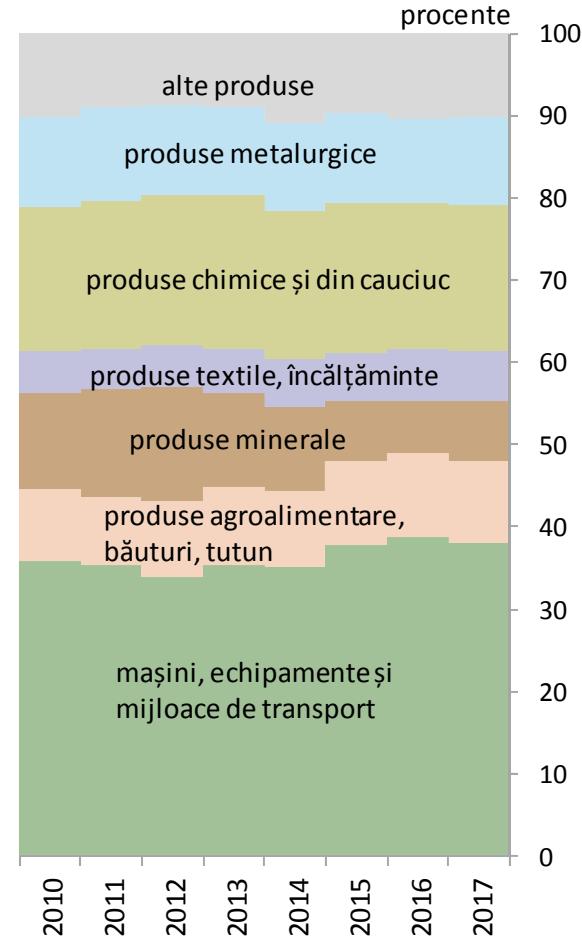
Fluxuri comerciale de bunuri

Structura exporturilor de bunuri

Structura importurilor de bunuri

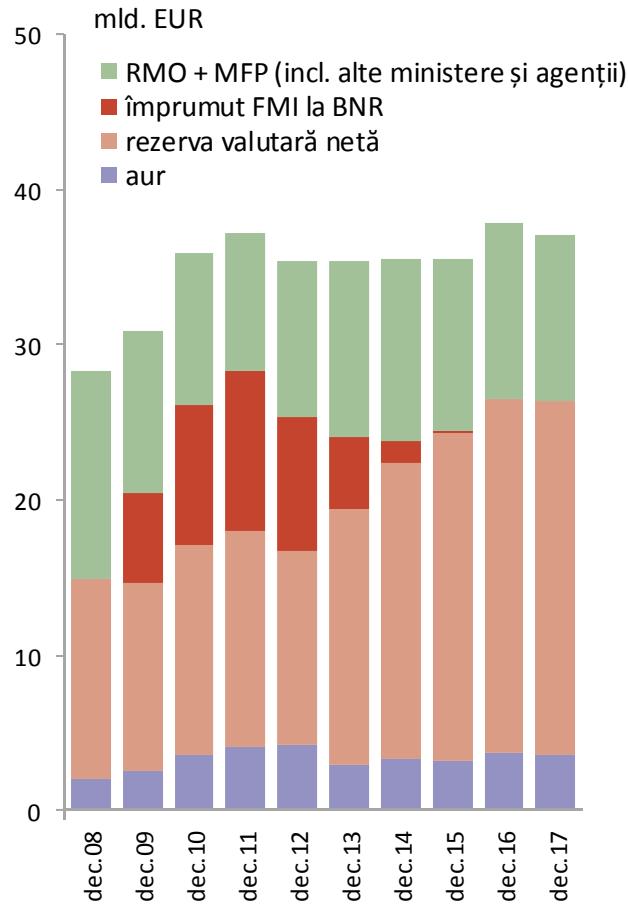

Notă: Calcule conforme BPM6.

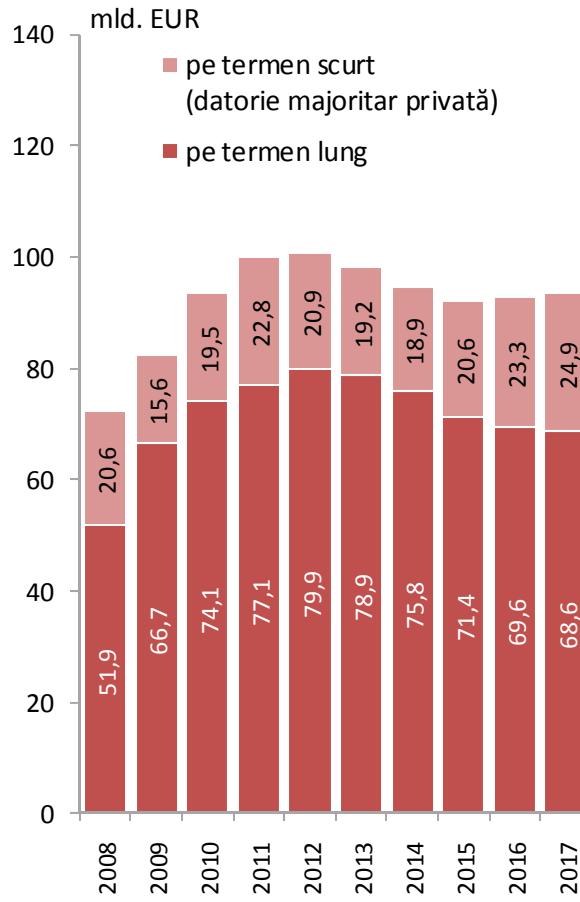
Sursa: BNR

Rezervele internaționale ale României s-au menținut la un nivel ridicat; indicatori de adecvare în limitele recomandate

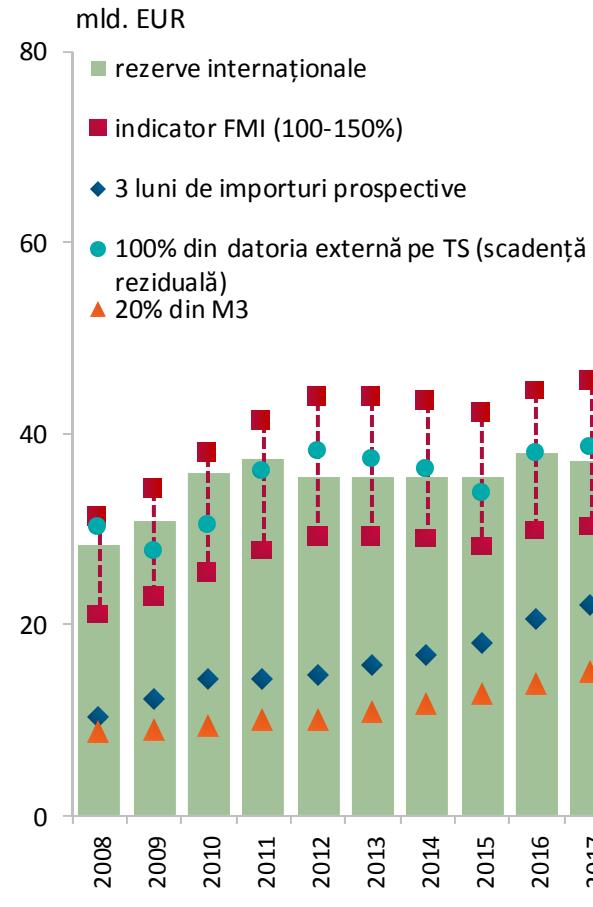
Rezerve internaționale

Datoria externă

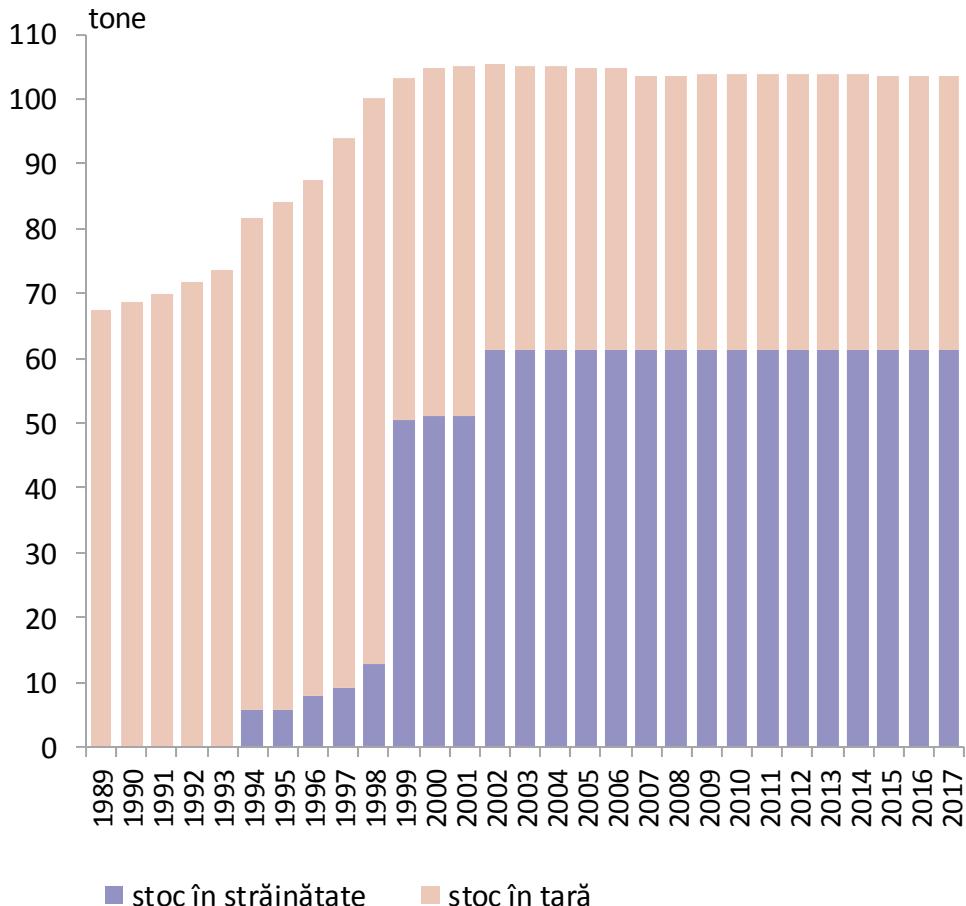
Adecvarea rezervelor internaționale

Surse: BNR, CNSP, FMI, calcule BNR

Consolidarea și plasarea adecvată a stocului de aur – preocupare constantă a BNR

Stocul de aur, 1989-2017

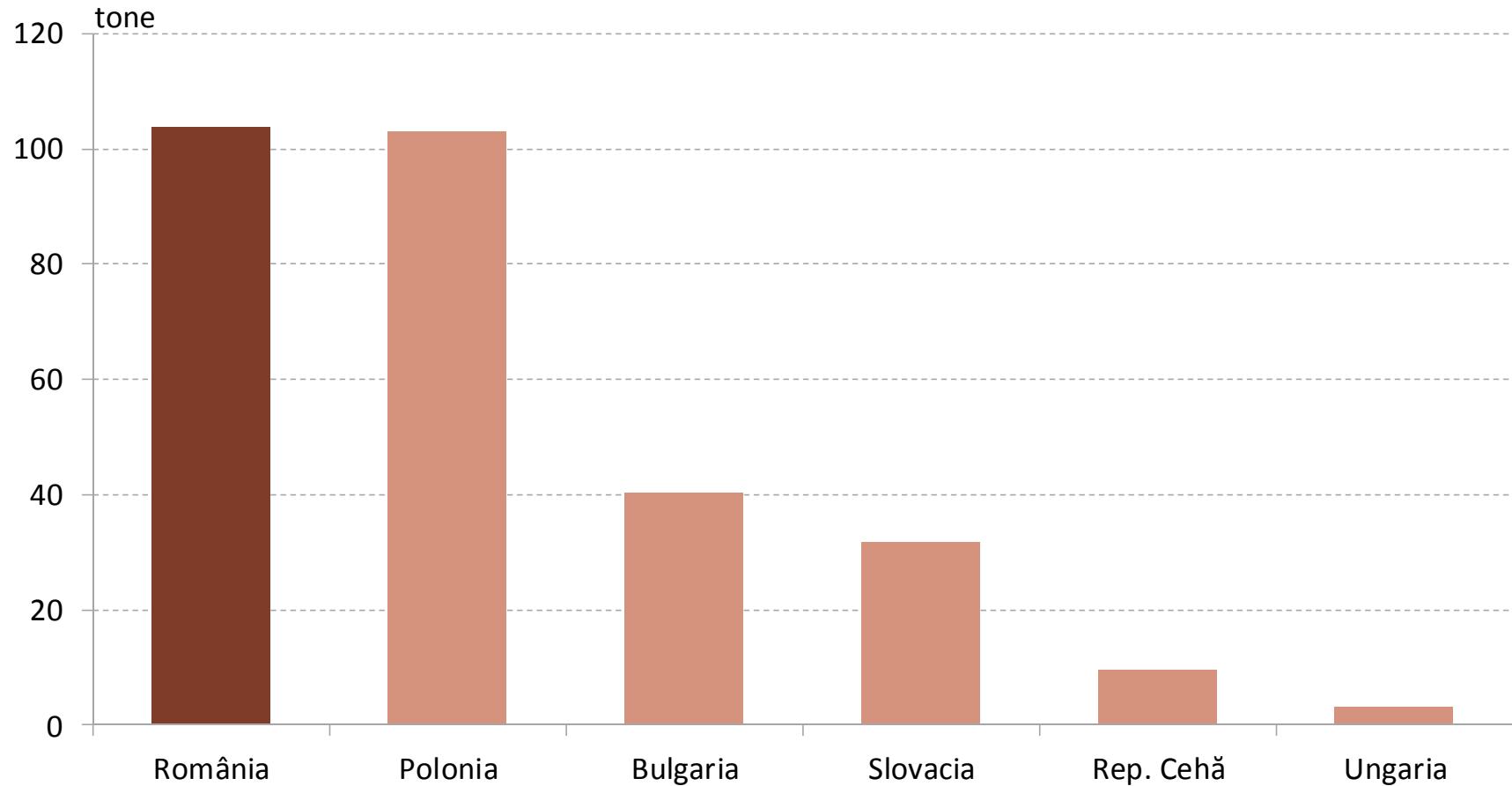

- Rezerva de aur se situează în prezent cu 36 tone peste nivelul din 1989
- Conversia cantităților excedentare de argint în aur monetar (1994-2000) a determinat îmbunătățirea structurii rezervelor în metale prețioase
- S-a urmărit asigurarea unui anumit echilibru între plasarea în străinătate și păstrarea în țară a stocului de aur
 - ✓ În perioade de turbulentă economică sau geopolitică sporită, creditorii externi tind să considere că doar aurul din străinătate poate constitui o garanție pentru un eventual împrumut, având certitudinea respectării standardelor internaționale
 - ✓ Aurul păstrat de către BNR în contul deschis la Banca Angliei (custode solid din punct de vedere financiar și reputațional) este în permanență la dispoziția BNR
 - Plasarea aurului în operațiuni de arbitraj sau de tip speculativ ar implica risc de contrapartidă, care a crescut semnificativ odată cu criză globală
 - O eventuală valorificare a stocului de aur ar presupune o formă de înstrâinare, chiar dacă ar rămâne depozitat la Banca Angliei

Sursa: BNR

Poziție favorabilă la nivel regional din perspectiva rezervei de aur

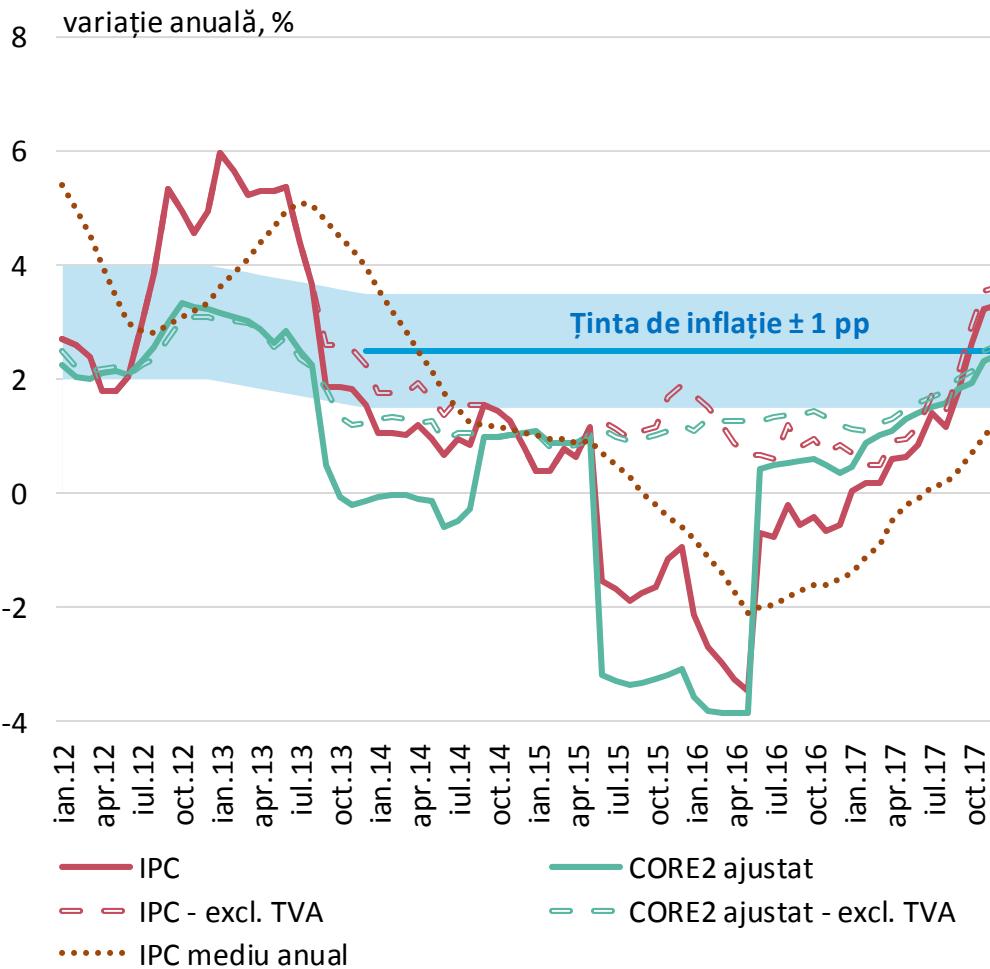
Stocul de aur la 31 decembrie 2017, comparații internaționale

Sursa: FMI

III. Evoluția inflației și politica monetară

Rata anuală a inflației IPC a reintrat în septembrie 2017 în intervalul de variație asociat țintei staționare, unde a rămas până la sfârșitul anului

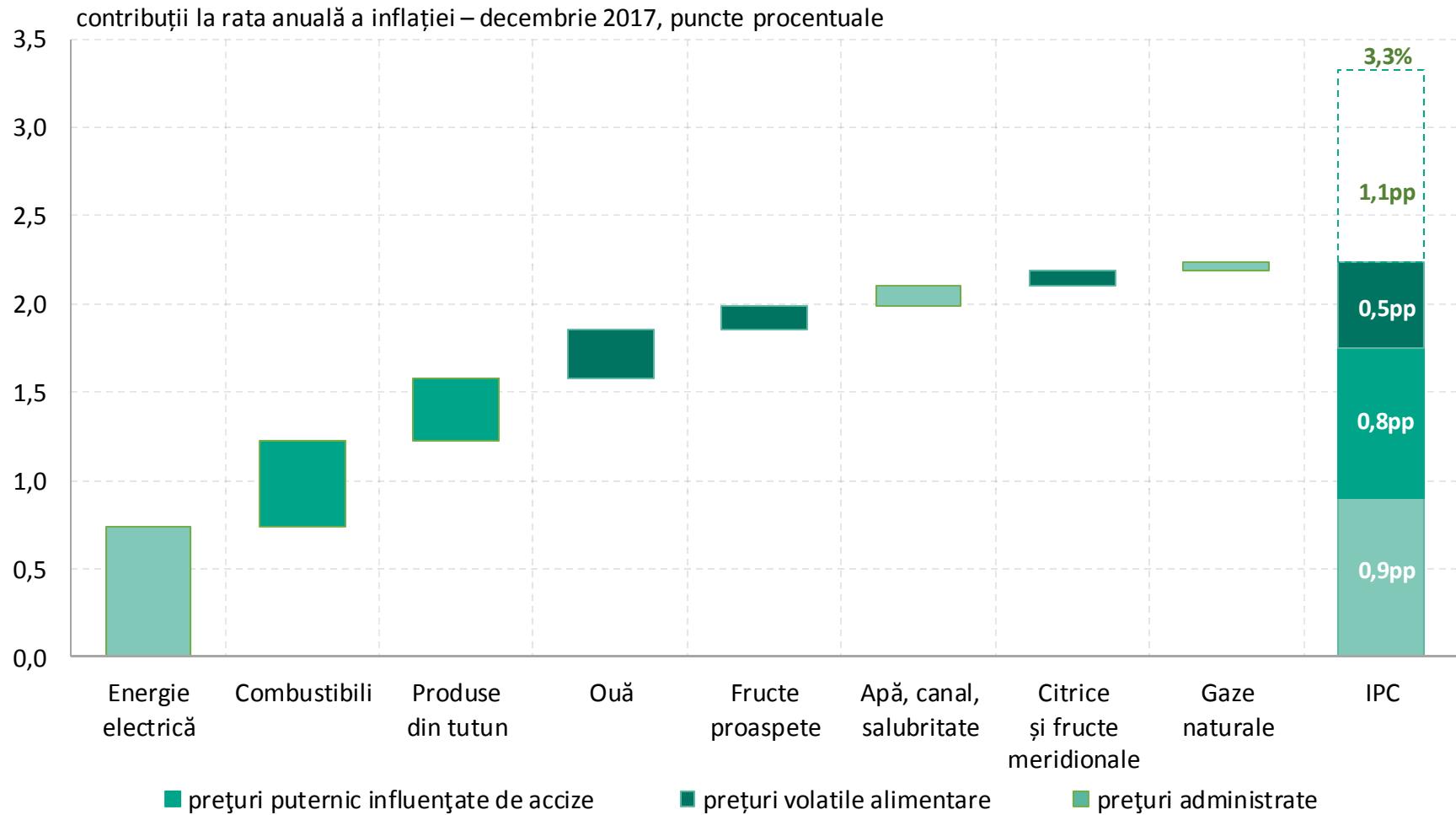

Determinanți

- ↑ Efectul de bază asociat reducerii cotei standard a TVA în ianuarie 2016
- ↑ Majorări repetitive ale prețurilor administrate la energie
- ↑ Șocuri pe partea ofertei în cazul combustibililor și al unor bunuri alimentare
- ↑ Lărgirea excedentului de cerere agregată
- ↑ Creșterea costurilor de producție (forță de muncă, utilități)
- ↑ Majorarea așteptărilor privind inflația
- ↑ Ușoara depreciere a monedei naționale în raport cu euro
- ↓ Modificările operate la începutul anului 2017 în regimul impozitării indirecte și eliminarea unor taxe nefiscale

Sursa: INS, calcule și estimări BNR

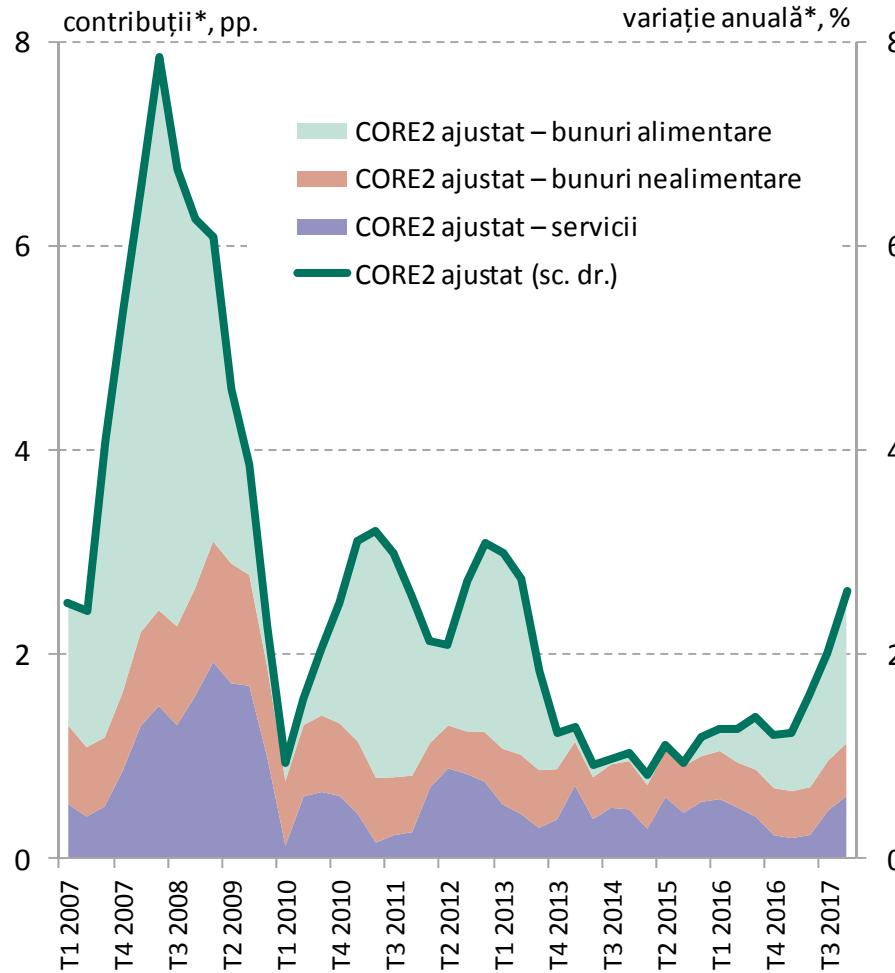
Două treimi din inflația înregistrată la finele anului 2017 sunt explicate de componente exogene, ...

Sursa: INS, calcule BNR

... însă excedentul de cerere agregată și creșterea costurilor de producție au antrenat o accelerare și la nivelul inflației de bază

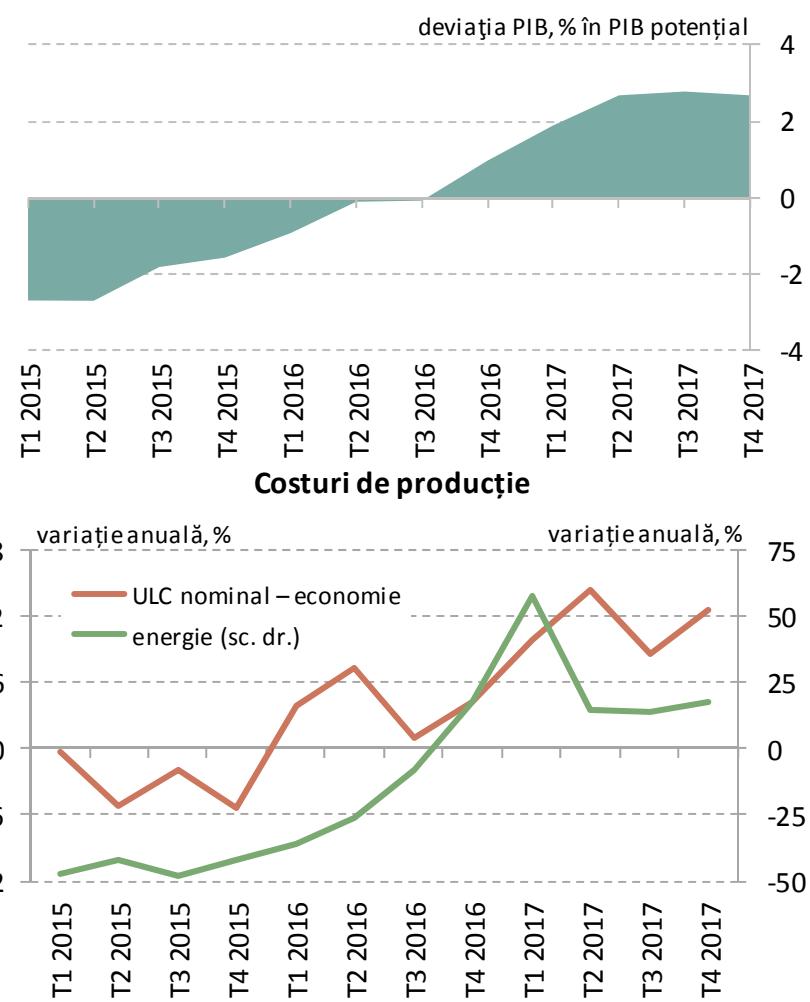
Componentele inflației de bază

*) exclusiv efectul direct al modificărilor TVA

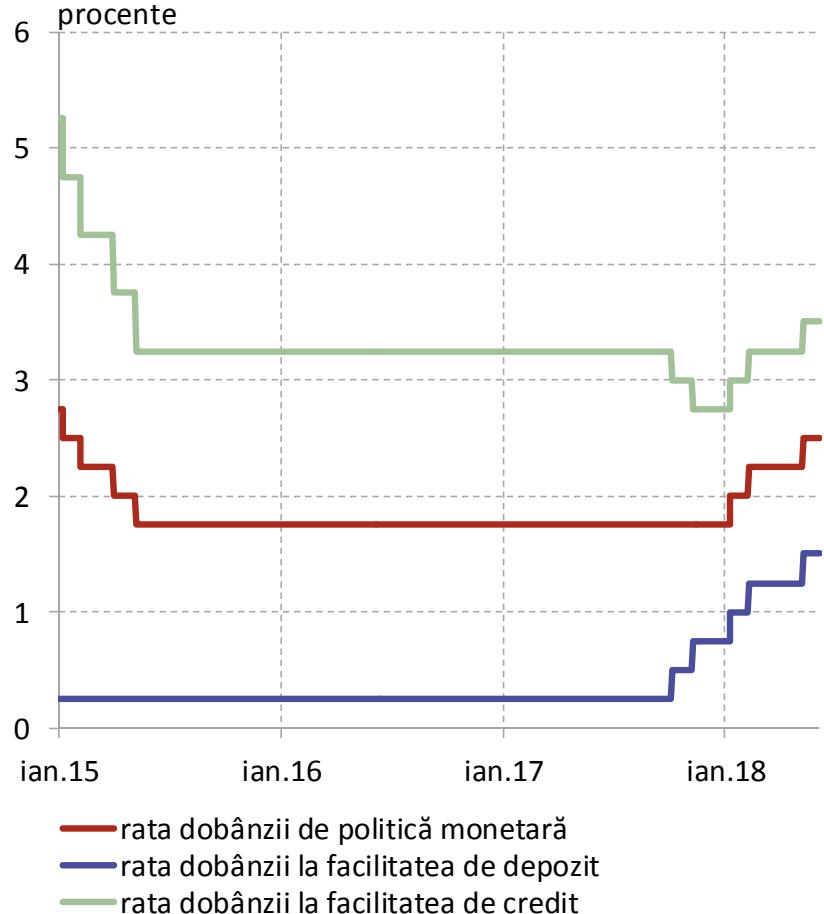
Sursa: INS, Banca Mondială, calcule și estimări BNR

Poziția ciclică a economiei

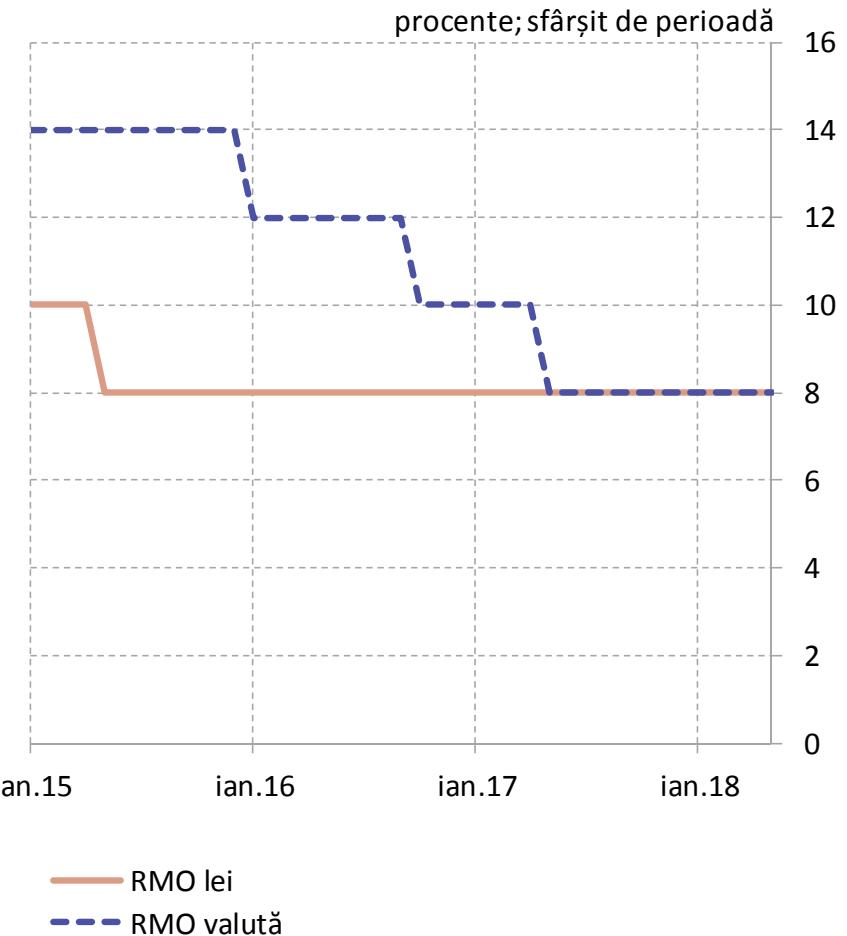

Continuarea procesului de normalizare a cadrului operațional al politicii monetare

Ratele dobânzilor BNR

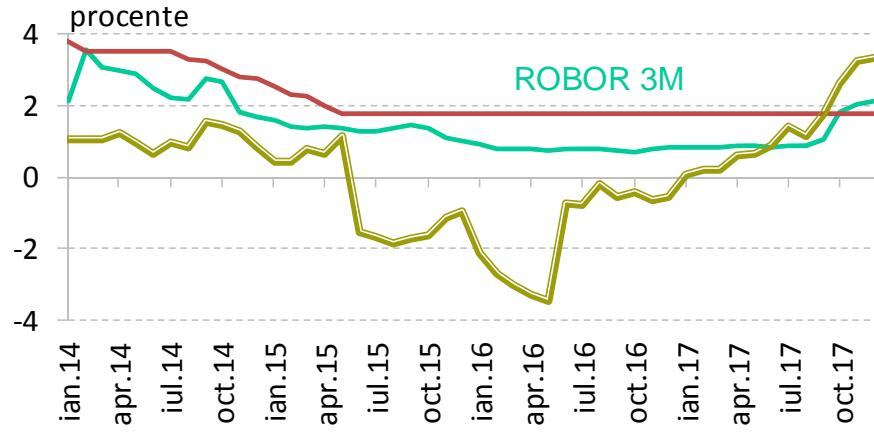
Ratele RMO

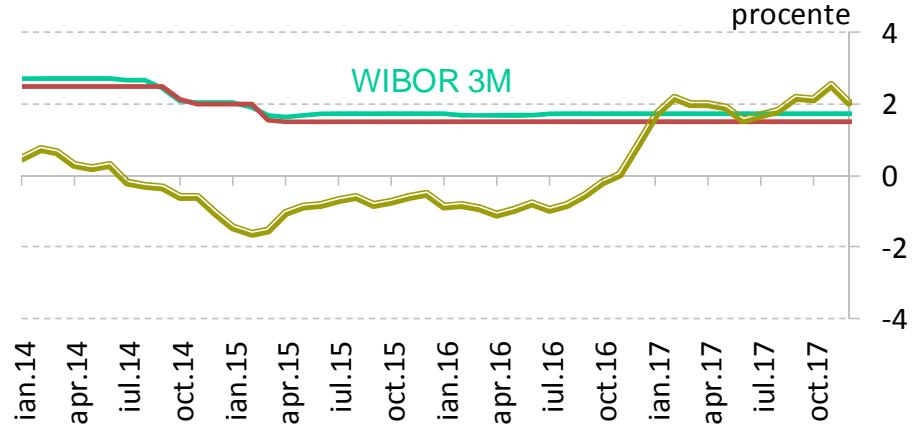
Sursa: BNR

Ecartul negativ între ratele dobânzilor și rata anuală a inflației nu reprezintă o particularitate a României

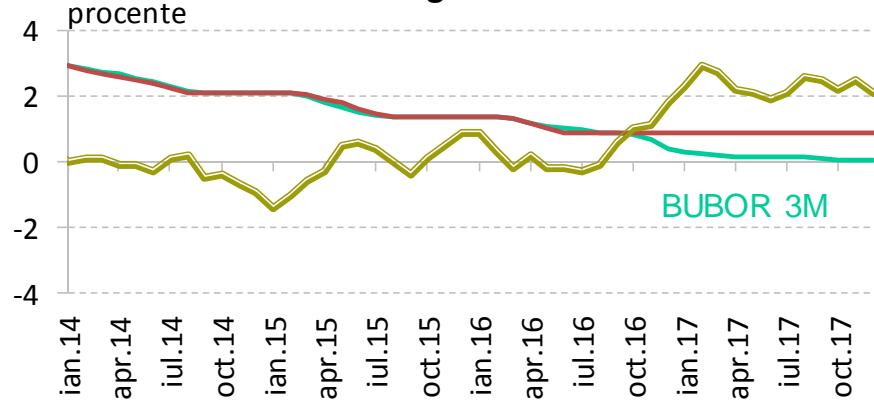
România

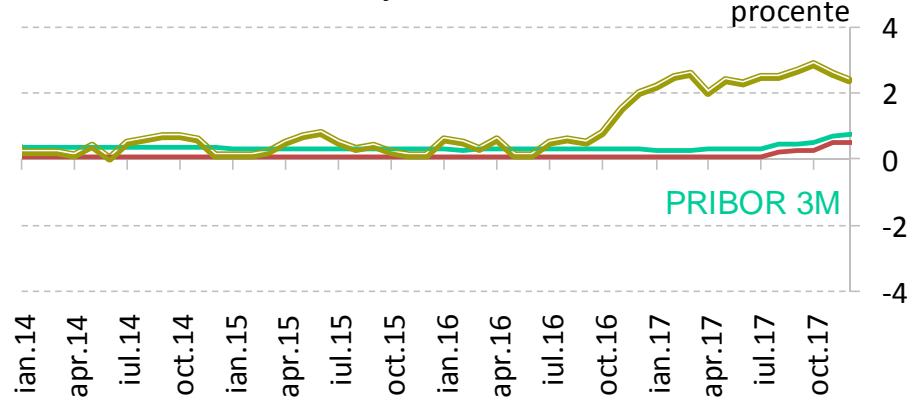
Polonia

Ungaria

Republica Cehă

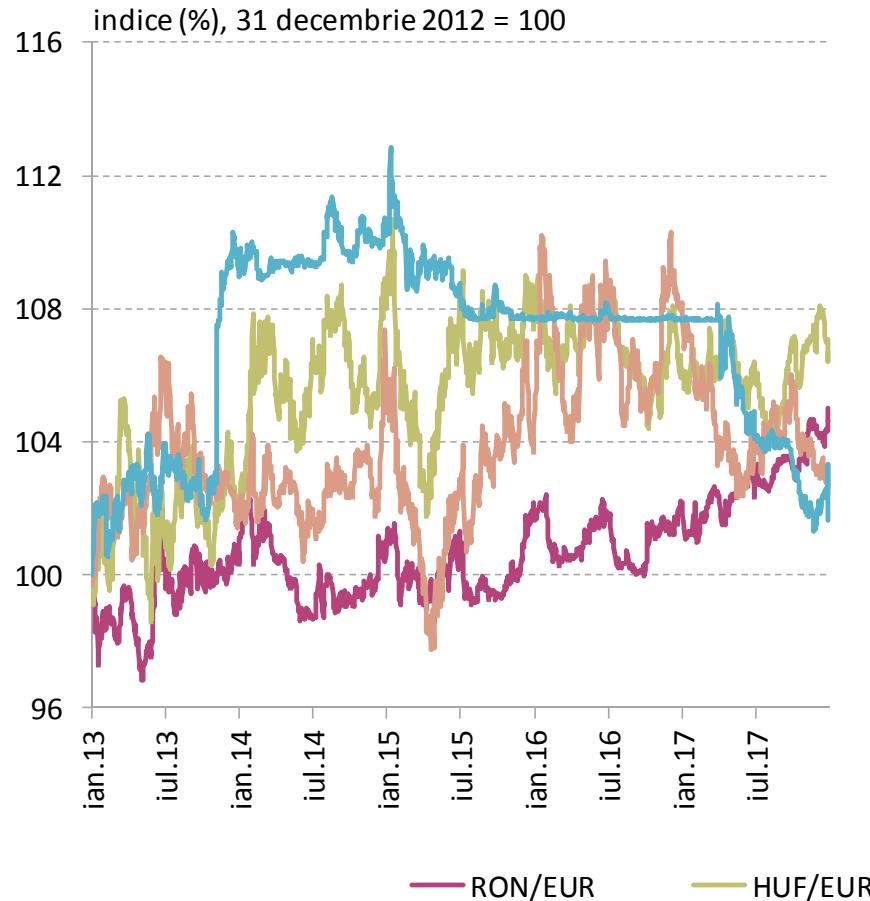
— rata dobânzii de politică monetară

— rata anuală a inflației

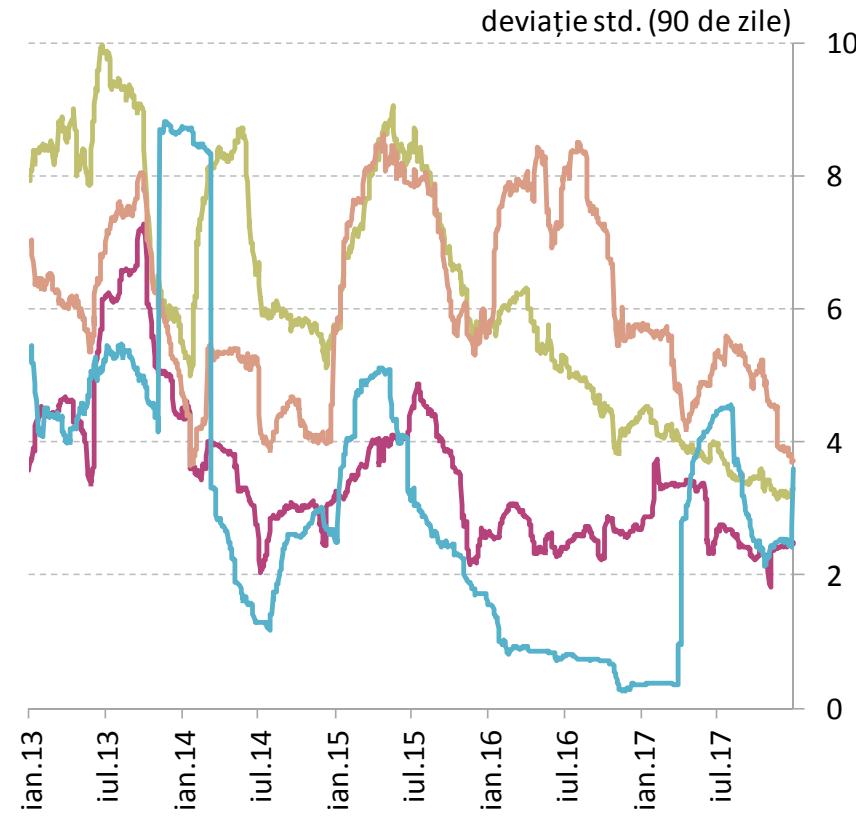
Sursa: Bloomberg, BNR, bănci centrale naționale

Tendință de depreciere moderată a leului față de euro (după 4 ani de evoluție stabilă), pe fondul adâncirii dezechilibrului extern; volatilitate mai redusă față de zlot, forint și coroana cehă

Evoluția cursului de schimb față de euro

Volatilitatea istorică

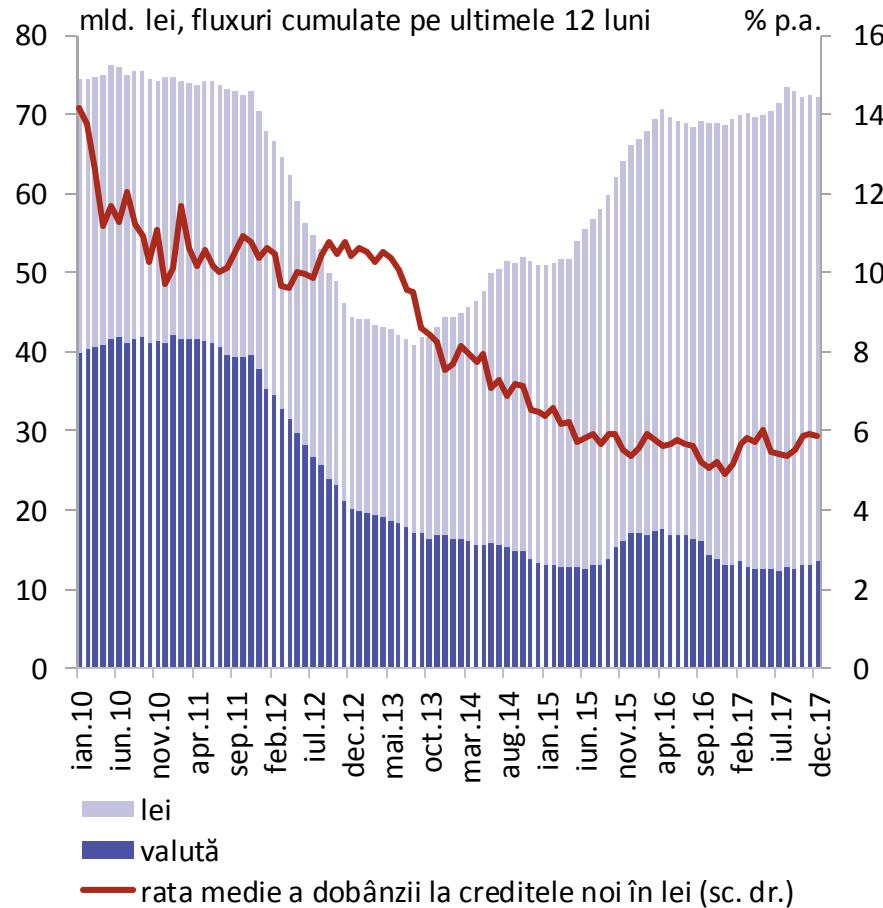

Sursa: BCE, Bloomberg

IV. Creditul și masa monetară

Creștere robustă a creditului în lei, cu impact favorabil asupra structurii pe monede a creditului acordat sectorului privat

Creditele noi acordate sectorului privat și rata medie a dobânzii la împrumuturile în monedă națională

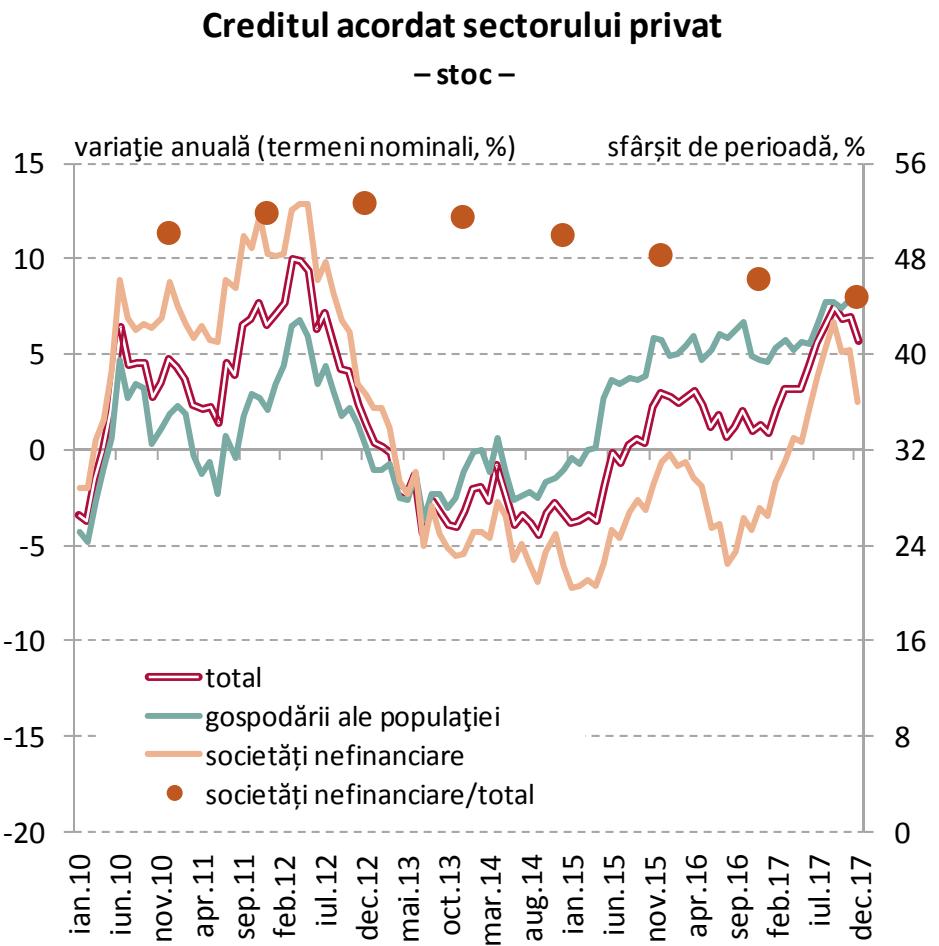

Credit acordat sectorului privat (stoc)

Sursa: BNR

Creștere semnificativ mai lentă a creditului acordat companiilor nefinanciare comparativ cu cel acordat populației

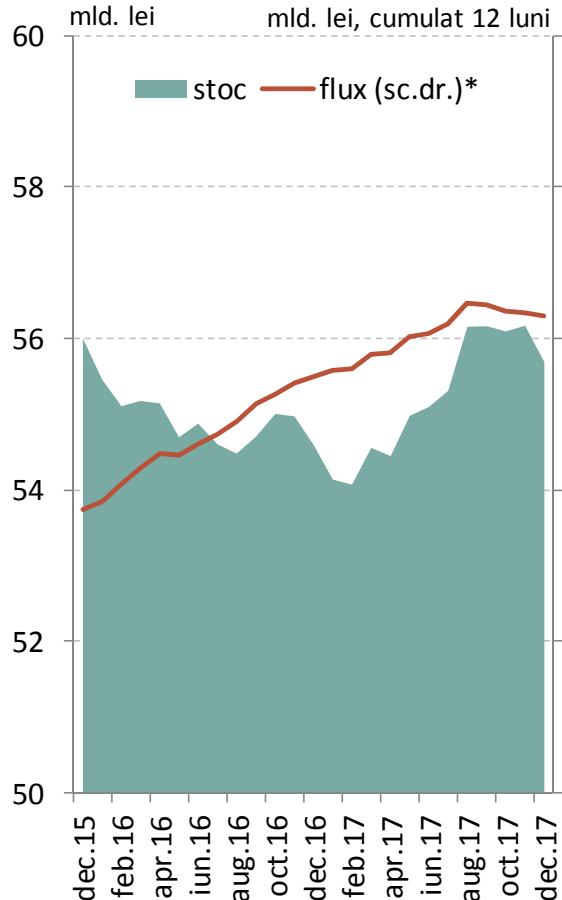

- Persistența unor vulnerabilități structurale – subcapitalizare, rentabilitate scăzută, indisiplină la plată, apel facil la insolvență – limitează creditarea pe segmentul companiilor nefinanciare
- ✓ În ultimul deceniu, indiferent de faza ciclului economic, 40-50 la sută dintre firmele active au înregistrat pierderi, iar ponderea firmelor cu un nivel al capitalizării sub limita reglementată a depășit 40 la sută
- Sunt necesare programe speciale de încurajare a creditării destinate IMM

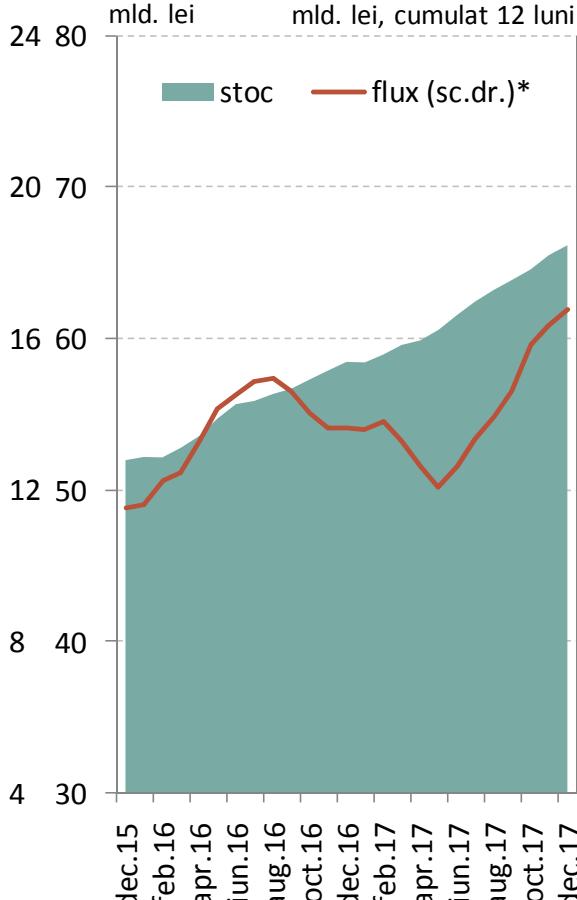
Sursa: BNR

Creditul ipotecar a constituit principalul element de susținere a dinamicii alerte a creditului acordat populației

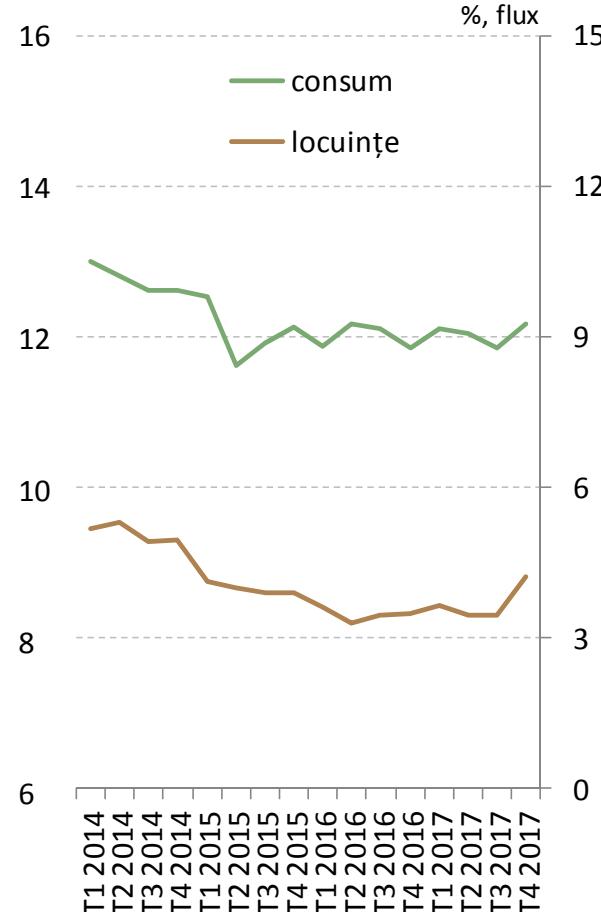
Credit de consum

Credit pentru locuințe

Rata dobânzii pentru creditele în lei acordate populației

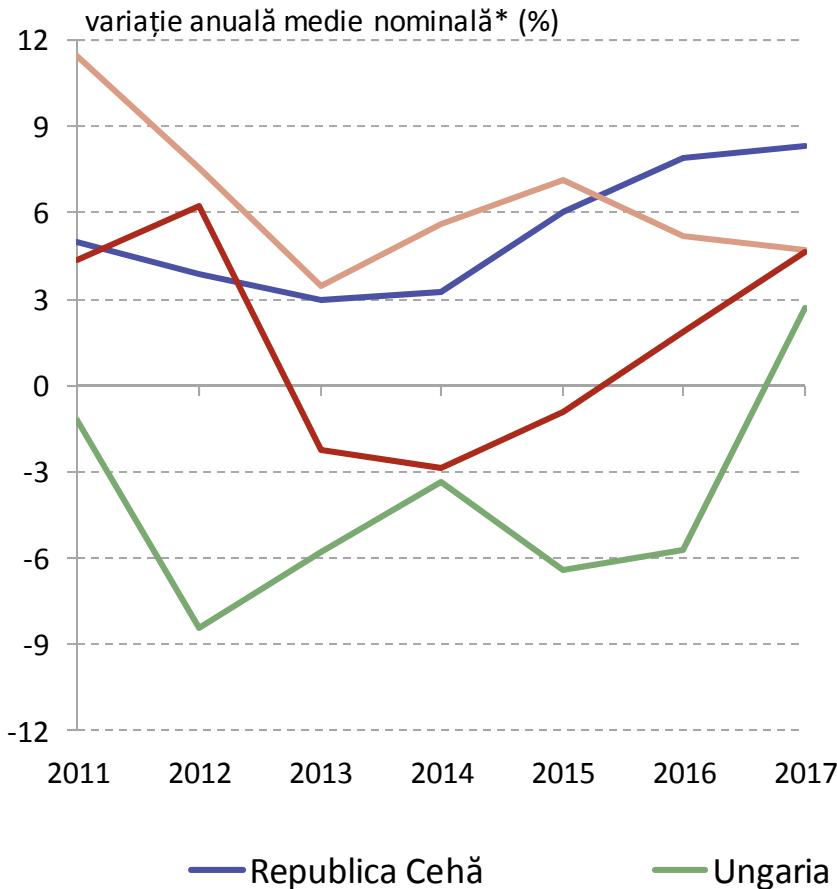

*) exclusiv creditele renegociate

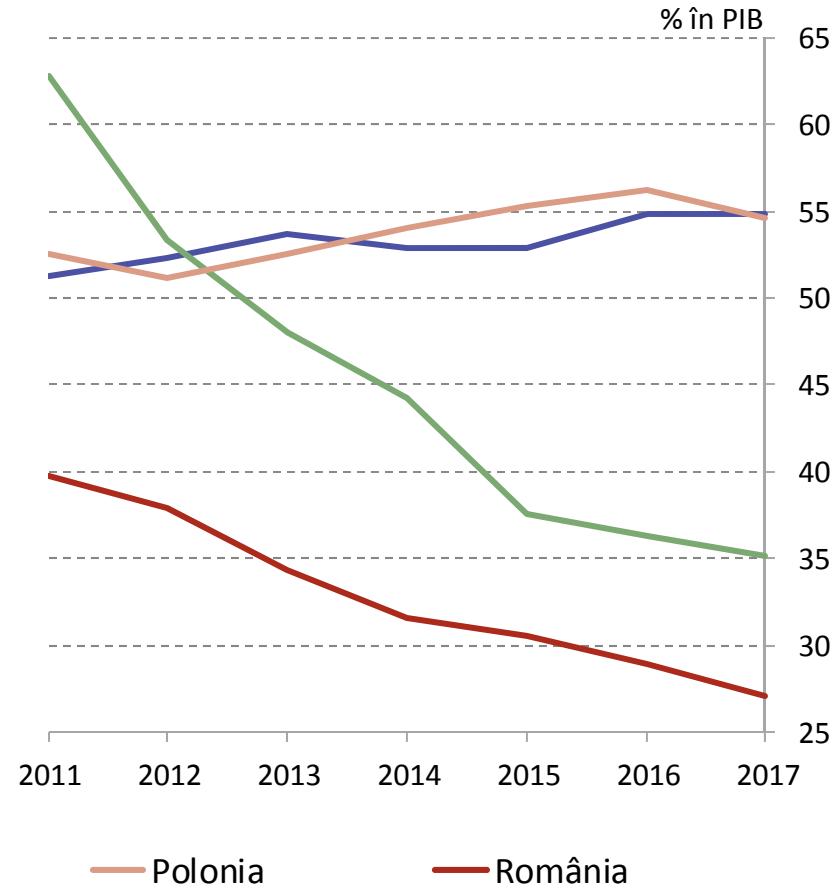
Sursa: BNR

Consolidarea dinamicii creditului în teritoriu pozitiv nu este încă asociată nici la nivel european cu o creștere a gradului de intermediere financiară

Creditul acordat sectorului privat

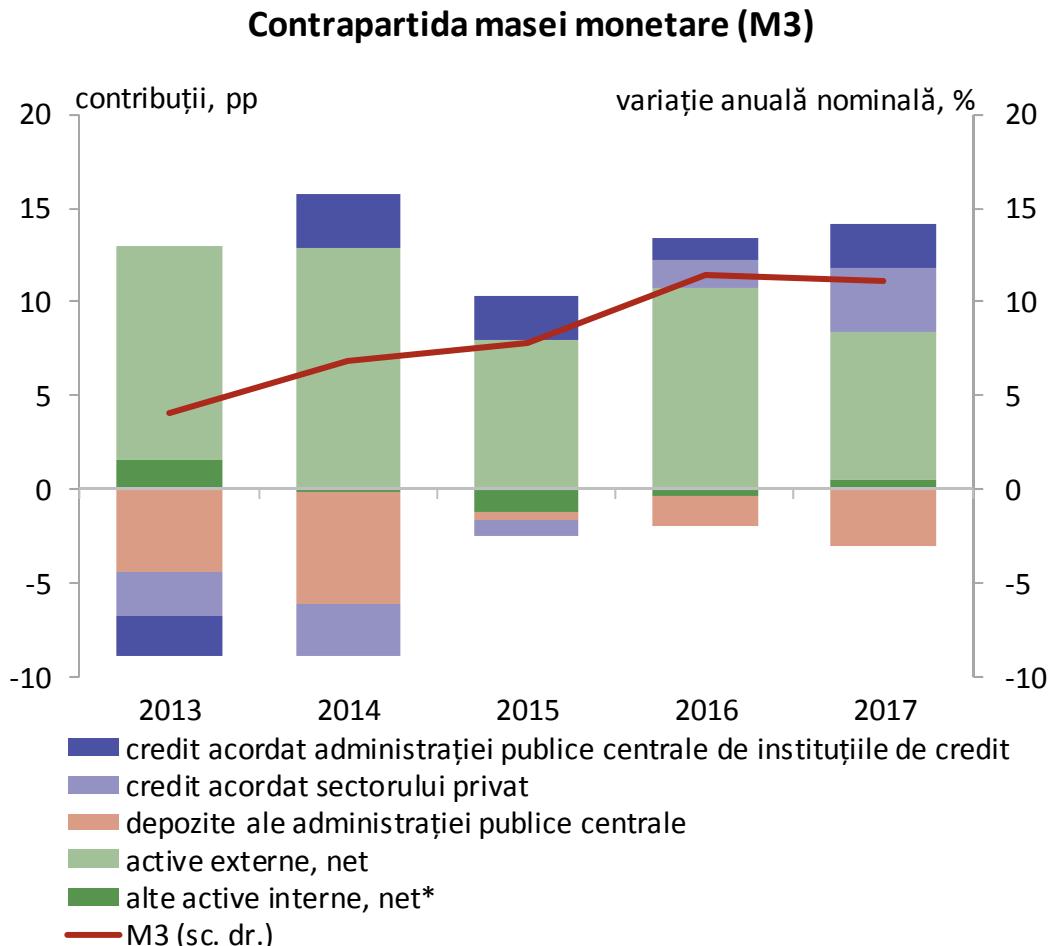

Intermedierea financiară

Sursa: bănci centrale naționale

Activele externe nete au continuat să reprezinte principala sursă de creație monetară

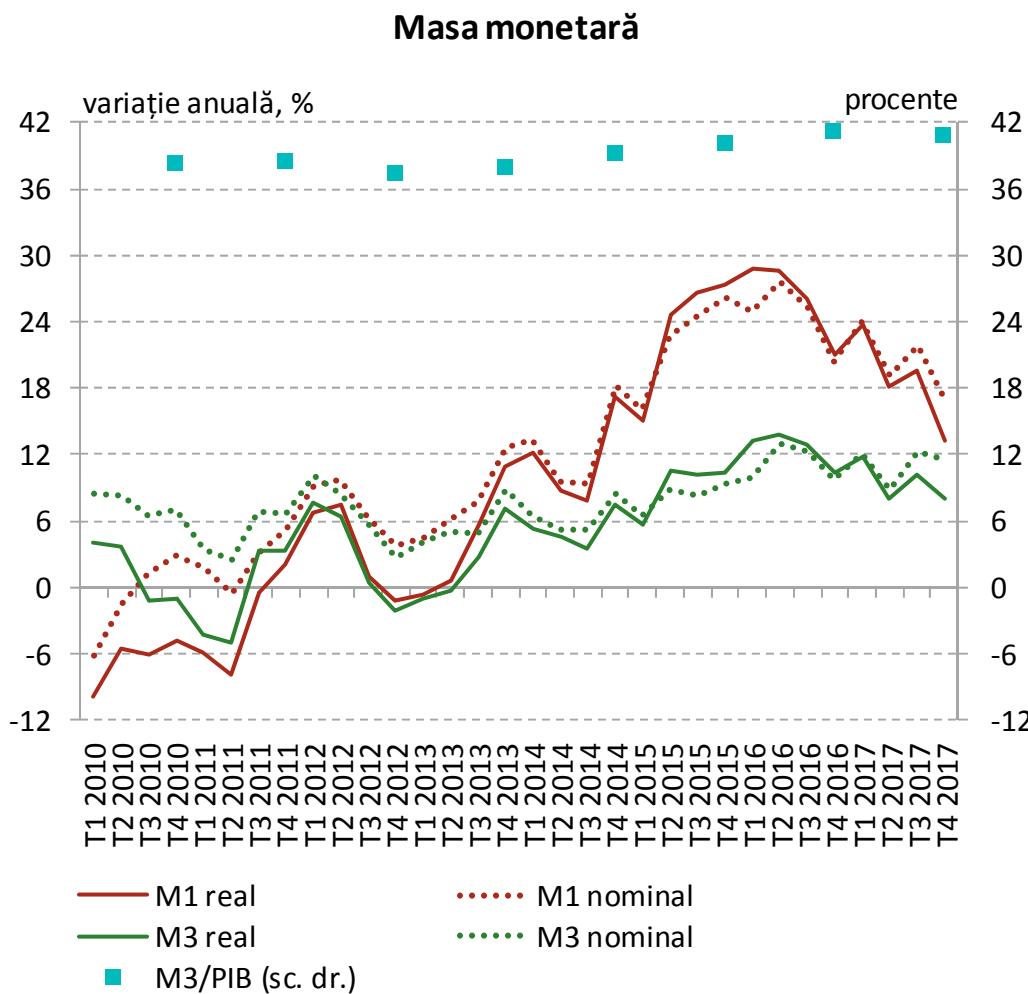

- Influențe expansioniste, dar de mai mică amplitudine au exercitat și
- Accelerarea dinamicii creditului acordat sectorului privat
- Creșterea mai pronunțată a deținătorilor de titluri de stat ale instituțiilor de credit

*) pasive financiare pe termen lung, conturi de capital, alte active și alte pasive

Sursa: BNR

Ritmul mediu de creștere a masei monetare a încetinit ...

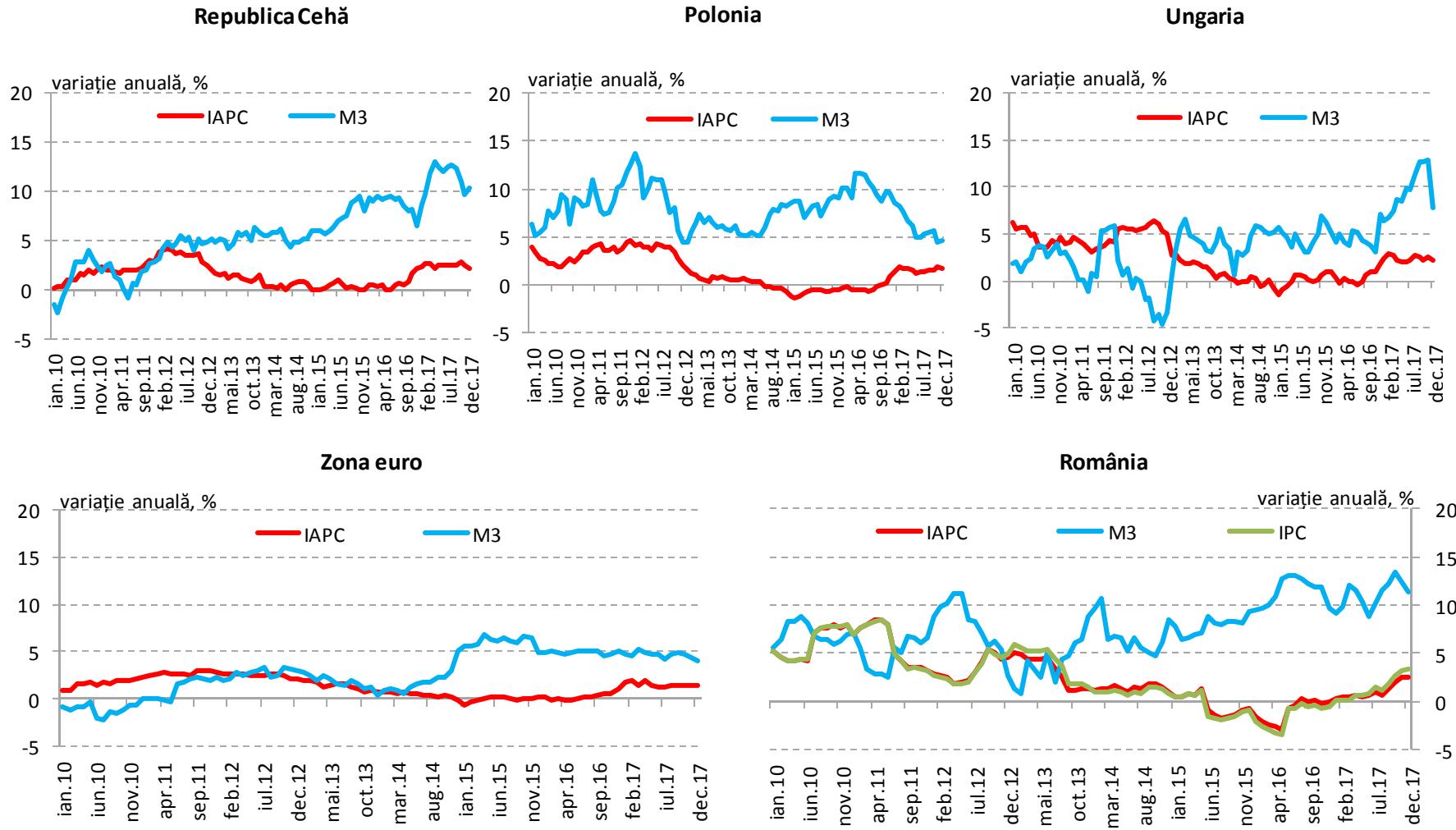

Sursa: INS, BNR

□ ... în contextul

- ✓ Decelerării creșterii activelor externe nete ale sistemului bancar, preponderent pe fondul încetinirii intrărilor de fonduri europene
- ✓ Relativei dinamizări a depozitelor administrației publice centrale
- Tendință de monetizare a economiei: creștere a masei monetare superioară creșterii PIB → scăderea vitezei de rotație a banilor, reprezentând o evoluție favorabilă, în concordanță cu maturizarea economiei

Corelație slabă între dinamica masei monetare și rata inflației: dinamici înalte ale masei monetare coexistă cu rate scăzute ale inflației

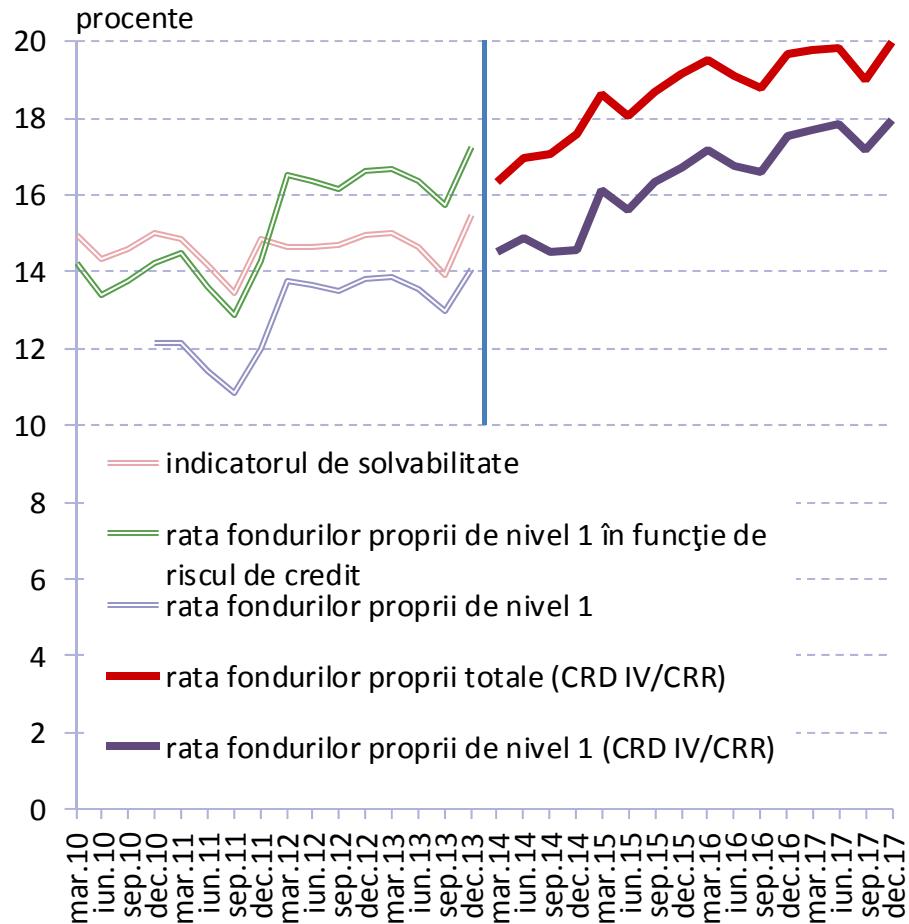

Sursa: BNR, INS, Eurostat, bănci centrale naționale

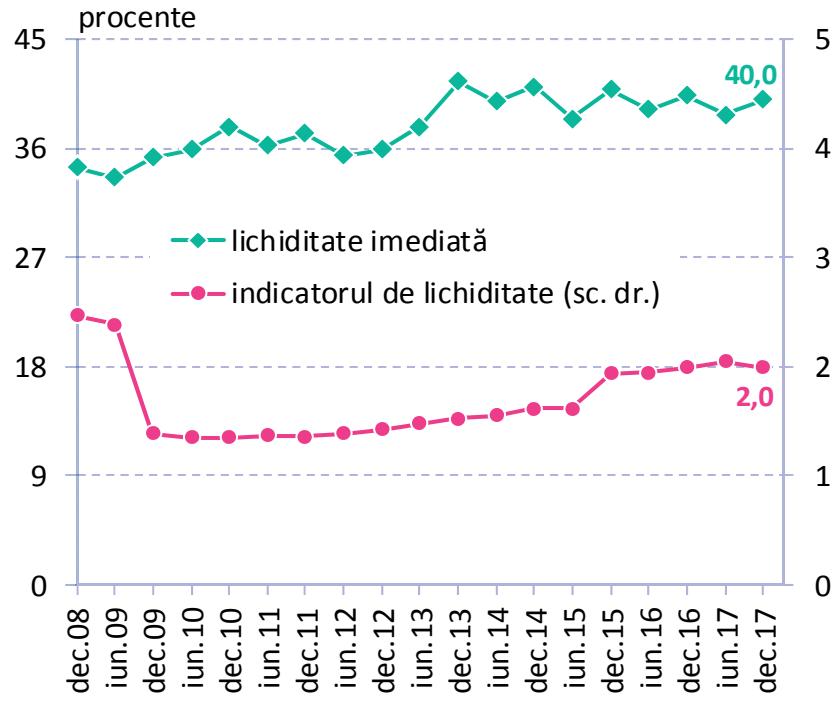
V. Stabilitatea finanțiară

Niveluri confortabile de adecvare a capitalului și de lichiditate în sectorul bancar

Indicatori de adecvare a capitalului

Indicatori de lichiditate

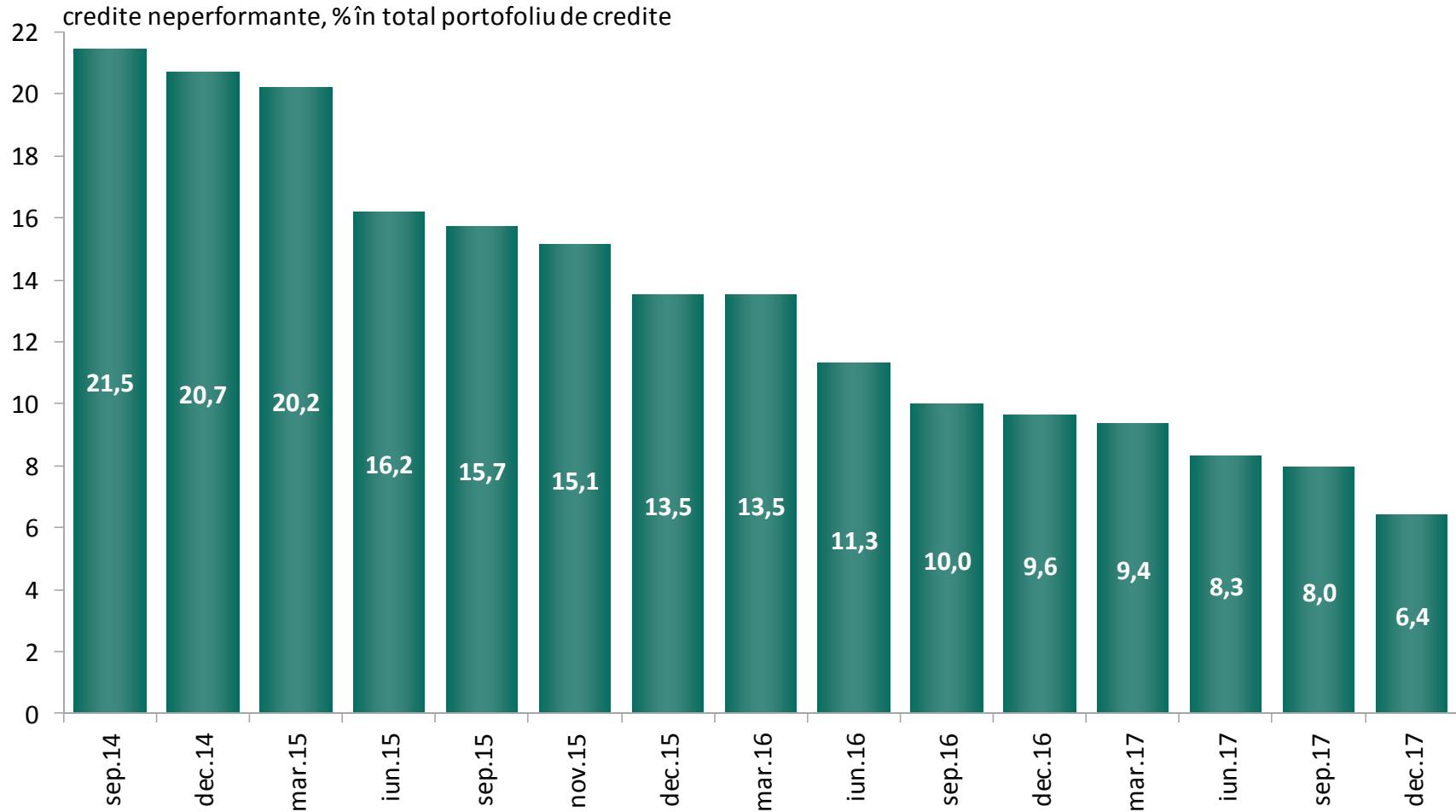

Lichiditate imediată = (numerar, depozite bancare la vedere și la termen + titluri de stat libere de gaj+obligațiuni libere de sarcini)/Total datorii (nivel prudent > 30%)

Indicatorul de lichiditate = lichiditate efectivă/cerințe de lichiditate (prag reglementat = 1)

Sursa: BNR

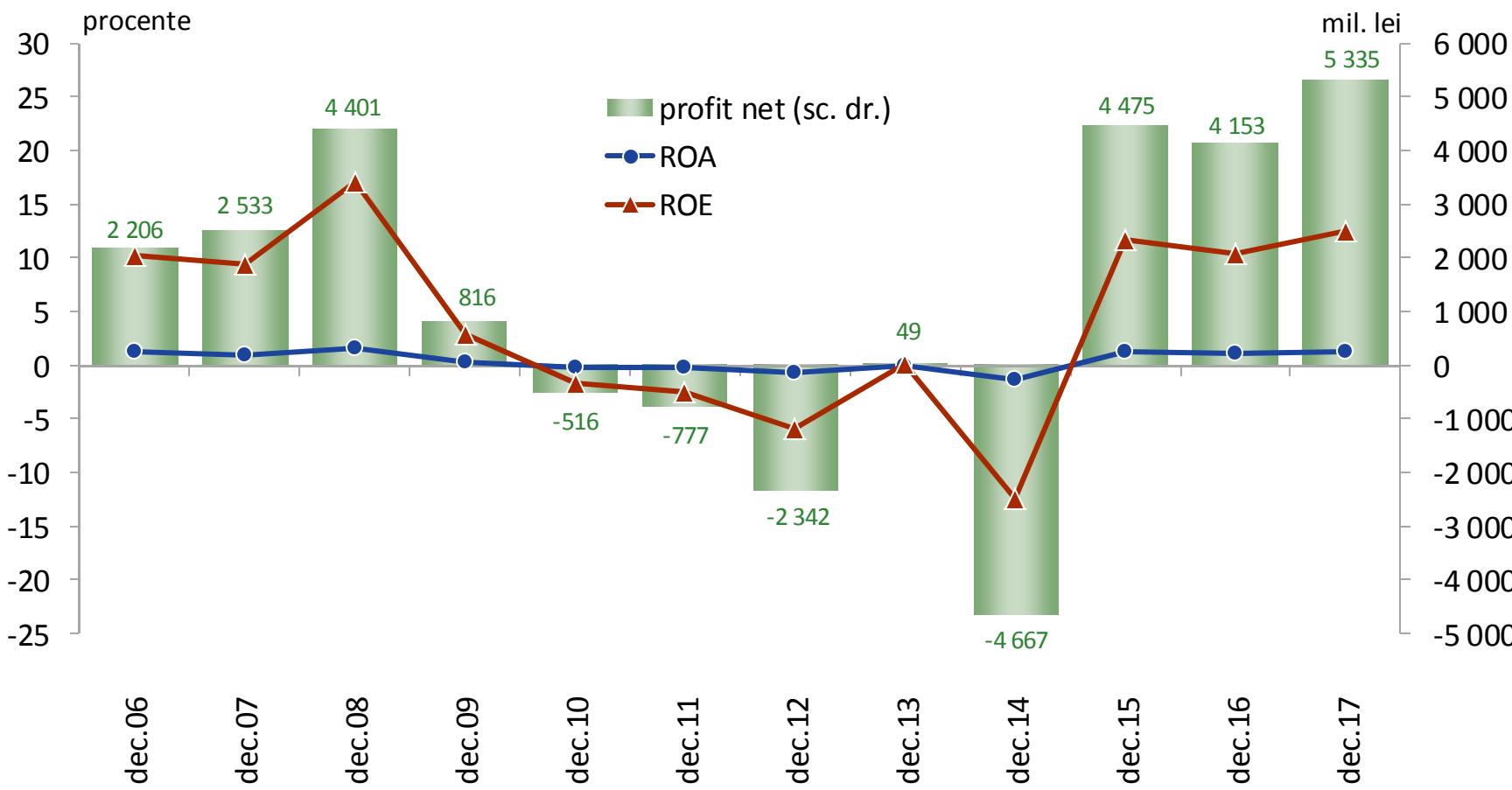
Calitatea activelor bancare s-a îmbunătățit, pe fondul avansării procesului de curățare a bilanțurilor

Indicator definit de Autoritatea Bancară Europeană ca raport între total expunerii neperformante reprezentate de credite și avansuri și total expunerii reprezentate de credite și avansuri.

Sursa: BNR

Evoluții pozitive în planul rentabilității sectorului bancar

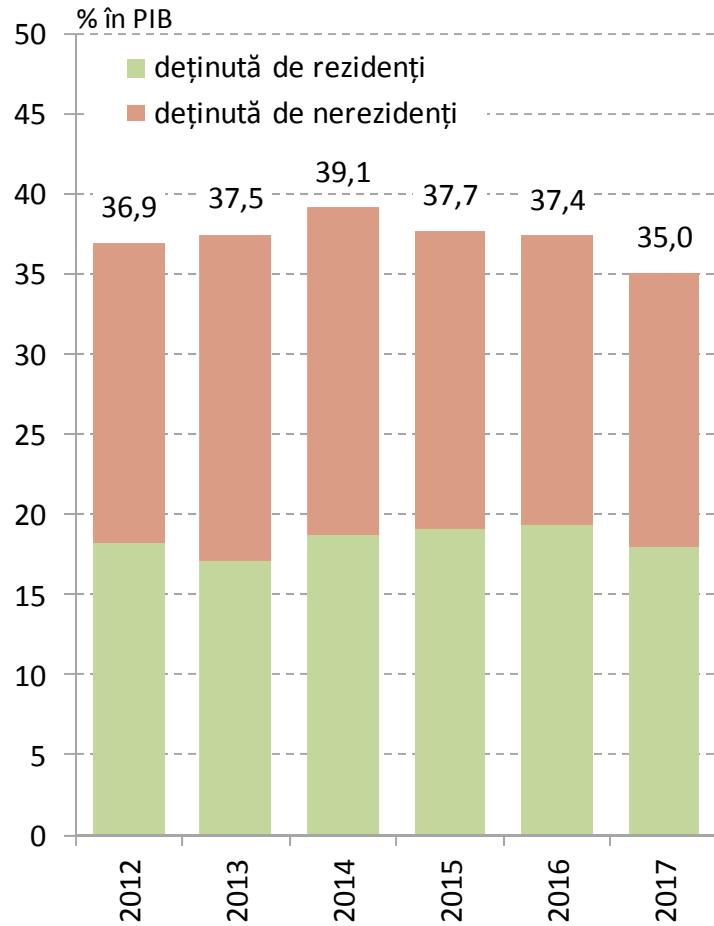

Notă: Începând din ianuarie 2012, indicatorii se calculează potrivit raportărilor întocmite în conformitate cu IFRS.

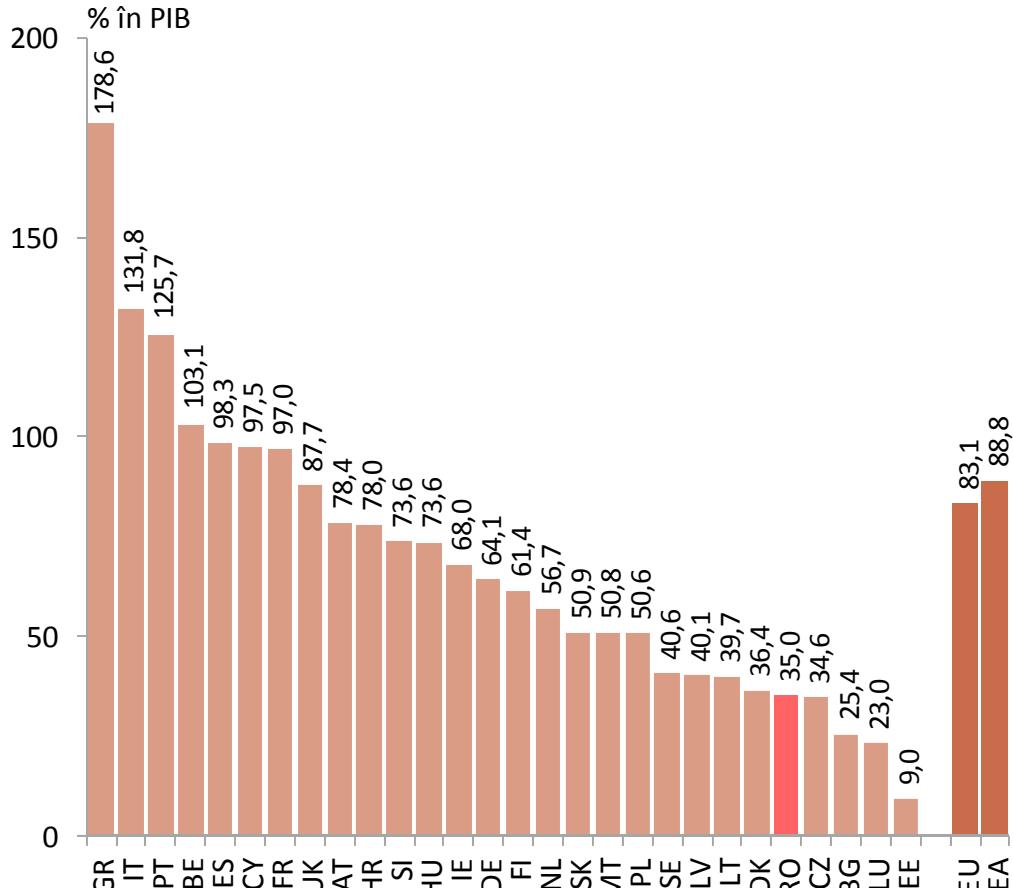
Sursa: BNR

Datorie publică scăzută comparativ cu majoritatea statelor UE; distribuție echilibrată pe categorii de deținători

Datoria publică a României

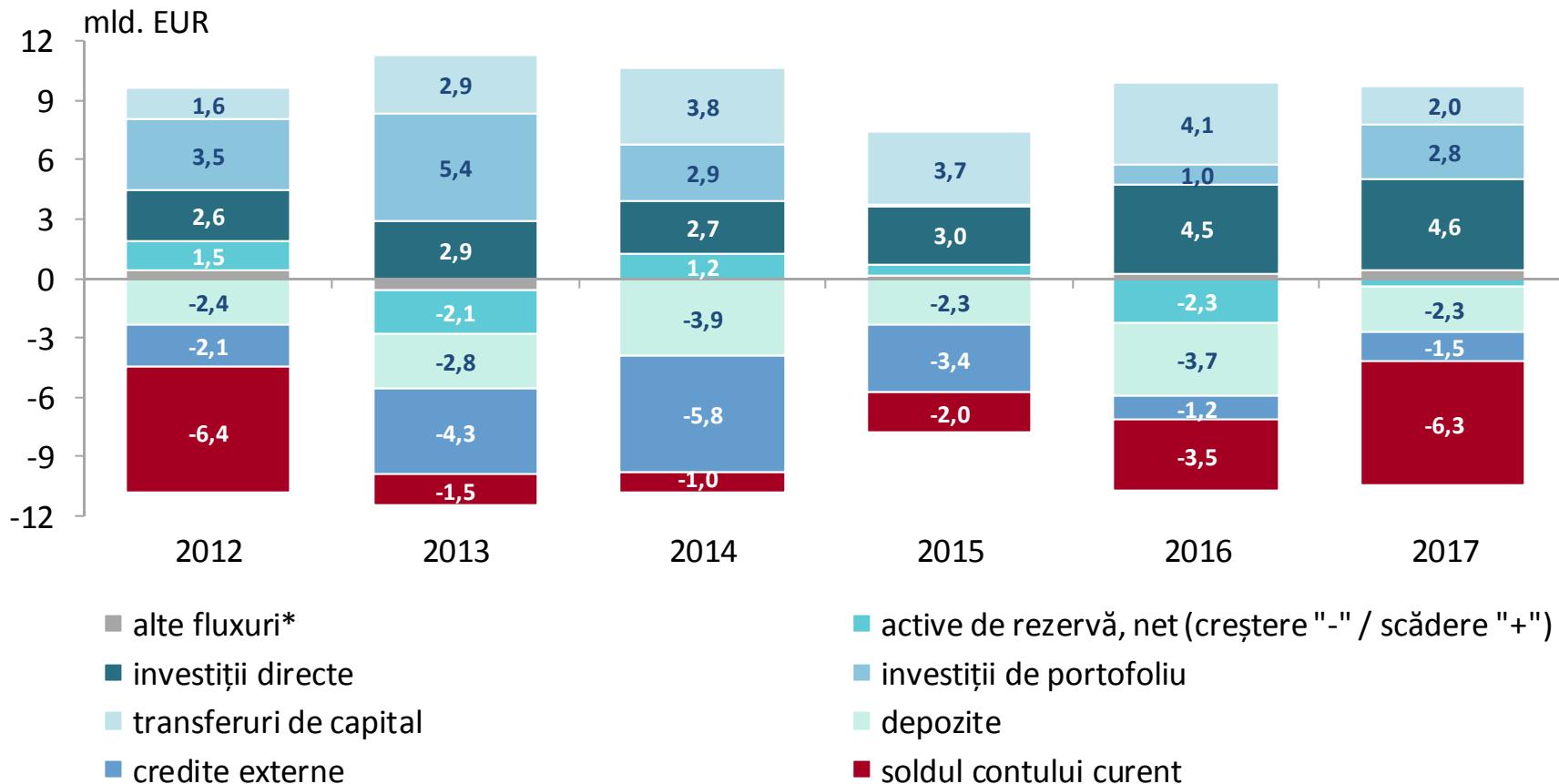
**Datorie publică brută a statelor membre UE
la finele anului 2017**

Sursa: INS, MFP

Sursa: AMECO

Finanțare a deficitului de cont curent asigurată preponderent din fluxuri stabile

*) în principal credite comerciale și avansuri și alte creație/angajamente externe

Sursa: BNR

VI. Comunicarea publică

Respectând principiul transparenței și al responsabilității instituționale, BNR și-a îndeplinit și în 2017 rolul de furnizor de informație economică de calitate

- Publicarea minutelor ședințelor de politică monetară ale Consiliului de administrație
- Publicații periodice: Raportul anual, Raportul asupra inflației, Raportul asupra stabilității financiare, rezultate ale cercetărilor statistice realizate de BNR etc.
 - ✓ Principalele rapoarte sunt transmise nu doar Parlamentului, ci și Președintiei, ministerelor și instituțiilor publice cu atribuții în domeniul economic și finanțiar, precum și universităților și institutelor de cercetare
- Publicații ocazionale: studii și lucrări de cercetare vizând nu doar spectrul finanțier-monetar, ci și diverse aspecte ale economiei reale
- Comunicate, conferințe și *briefing*-uri de presă
- Date statistice: balanța de plăți, indicatori monetari, indicatori privind sistemul bancar etc.
- Seminarii și simpozioane științifice

Preocupare constantă a BNR pentru educația financiară

- Colaborare cu Ministerul Educației Naționale (MEN) și parteneriate cu universități cu profil economic, precum și cu instituții și organizații care susțin educația financiară la nivel național și internațional
- Continuarea proiectelor deja tradiționale „Să vorbim despre bani și bănci”, „BNR – Zilele porților deschise pentru studenții economiști” și „Academica BNR” (derulat într-un format nou, destinat nu doar profesorilor de specialitate, ci și non-economiștilor)
- Lansarea în 2017 a Seminarului de Analiză și Cercetare Economică (BEARS), eveniment cu frecvență lunară în cadrul căruia sunt prezentate lucrările unor cercetători de prestigiu
- Ca o recunoaștere a calității activităților de educație financiară, României – reprezentată de BNR, MEN și ASF – i s-a decernat în mai 2017 trofeul „Global Inclusion Award 2017”, în cadrul unui eveniment organizat la Berlin de *Child and Youth Finance International* și de Președinția germană a G20

VII. Poziția finanțiară a BNR

Poziție finanțieră solidă a Băncii Naționale a României la 31 decembrie 2017

Capitalul propriu al Băncii Naționale a României

	mii lei	
	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016
Capital	30 000	30 000
Rezerve	2 289 285	2 259 905
Cont special de reevaluare	14 828 040	15 502 902
Rezultatul exercițiului finanțiar	186 715	124 636
Repartizarea profitului	-171 778	-114 848
Total capital propriu	17 162 262	17 802 595

- La data de 31 decembrie 2017, capitalul propriu al Băncii Naționale a României (reprezentând activele nete) a înregistrat un nivel pozitiv semnificativ, confirmând soliditatea poziției financiare a băncii centrale
- Un nivel semnificativ al capitalului propriu întărește capacitatea instituției de a-și îndeplini atribuțiile legale naționale, precum și obligațiile care decurg din calitatea de membru al Sistemului European al Băncilor Centrale, garantându-i independența finanțieră și conferind credibilitate operațiunilor pe care le desfășoară

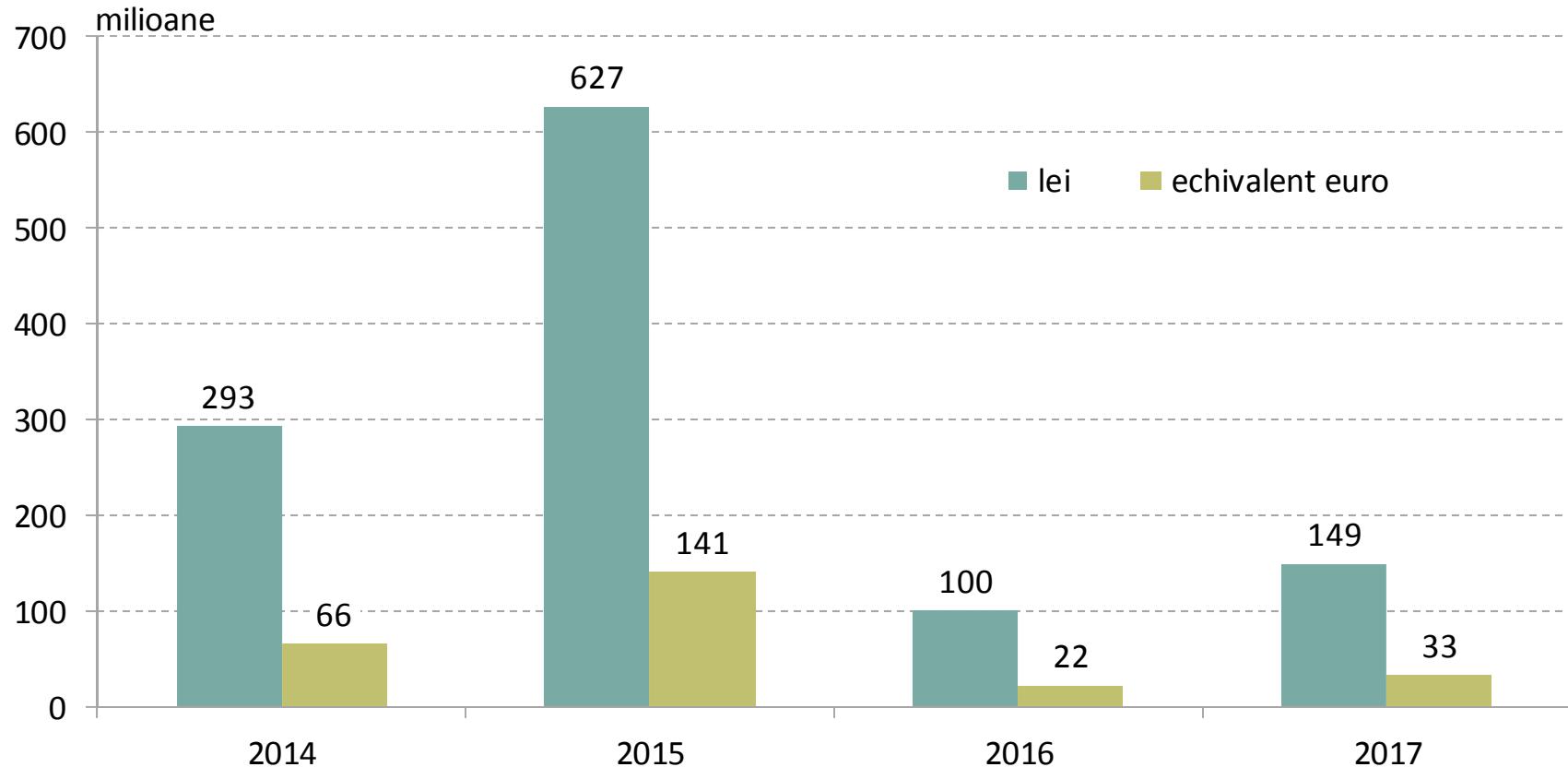
Rezultatul finanțial al Băncii Naționale a României

Activitatea	Rezultat anual (mii lei)		Variație anuală %
	2017	2016	
Politica monetară	-28 509	-53 415	-47
Administrarea activelor și pasivelor în valută	1 441 659	1 303 417	11
Emisiunea monetară și decontarea plășilor	-46 883	-84 394	-44
Alte operațiuni (cheltuieli nete de funcționare)	-419 378	-393 611	7
Rezultat operațional total	946 889	771 997	23
Cheltuieli cu diferențe nefavorabile din reevaluare	-760 174	-647 361	17
Profitul exerciștiului finanțiar	186 715	124 636	50

- În anul 2017, BNR a înregistrat profit în sumă de 186 715 mii lei, în creștere cu 50 la sută față de anul precedent
- 80 la sută din profit, respectiv 149 372 mii lei, a fost transferat către bugetul de stat
- Din profitul rămas la dispoziția BNR, în valoare de 37 343 mii lei, 60 la sută s-a repartizat pentru majorarea rezervelor statutare (22 406 mii lei)

Suma de 14 937 mii lei rămasă după distribuțiile din anul 2017 a fost repartizată în anul 2018, conform legii

Impozitul pe veniturile nete plătit de BNR către bugetul de stat

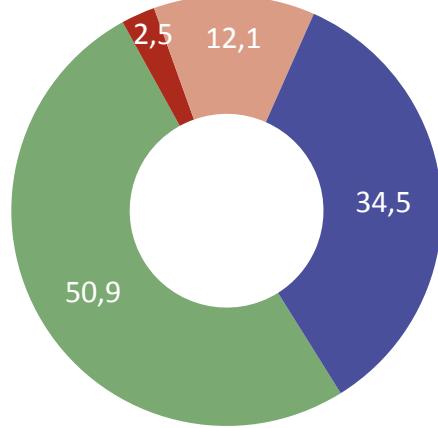
Notă: Veniturile nete sunt determinate potrivit art. 43 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul BNR.

Sursa: BNR

Rezultatele activității de administrare a rezervelor valutare constituie principala sursă a rezultatului finanțier pozitiv al BNR și au fost obținute într-un climat extern caracterizat de randamente scăzute

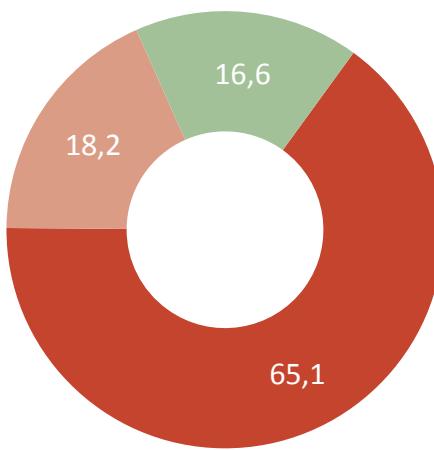
Structura rezervelor valutare la 31 dec.2017

procente

pe emitenți

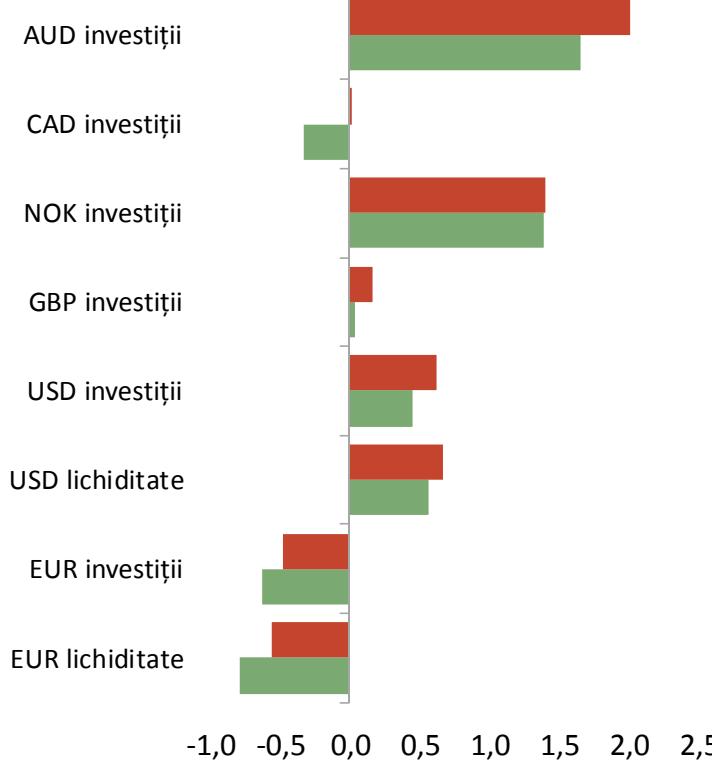
procente

pe valute

Rentabilitate comparativă

procente

■ rentabilitatea portofoliului BNR

■ rentabilitatea portofoliului de referință

Sursa: BNR